

IDŐKÖZI JELENTÉS

2025
ÁPRILIS

Beszámoló az MNB 2025 első negyedévi tevékenységéről

2025
ÁPRILIS

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. tv. előírja, hogy az MNB a monetáris folyamatok alakulásáról és alapvető feladatai körébe tartozó egyéb lényeges kérdésekről – amennyiben törvény eltérően nem rendelkezik – legalább negyedévente jelentést készít és hoz nyilvánosságra. Az ennek az előírásnak megfelelően kialakult MNB-s publikációs rend egyik eleme az évente kétszer megjelenő Időközi jelentés.

A jelentés nem tartalmazza a Pénzügyi Békéltető Testület beszámolóját.

A jelentés a 2025. március 31-ig terjedő időszak adataira épül.

Kiadja: Magyar Nemzeti Bank

Felelős kiadó: Hergár Eszter

1054 Budapest, Szabadság tér 8–9.

www.mnb.hu

ISSN 2939-7987 (on-line)

Tartalom

1. Monetáris politika	5
2. A pénzügyi közvetítőrendszer stabilitása	10
3. Az MNB felügyeleti és fogyasztóvédelmi tevékenysége	14
4. Szanálás	24
5. Nemzetközi tartalékok	26
6. Készpénzlogisztikai tevékenység	27
7. Pénzforgalom és értékpapír-elszámolás	31
8. Az MNB statisztikai tevékenysége	32

1. Monetáris politika

A Monetáris Tanács 2025 első negyedévében is szoros figyelemmel követte a globális és hazai gazdasági, pénzügyi folyamatokat. 2024 negyedik negyedévében az Európai Unió gazdasága 1,4 százalékkal bővült éves összehasonlításban. A gyorsuló növekedés visszafogott mértékének hátterében az elhúzódó geopolitikai konfliktusok és az éleződő kereskedelempolitikai feszültségek álltak. Az Európai Unióban a bejelentett kiadásnövelő programok ugyanakkor a gazdasági növekedés élénkülését hozhatják. Ugyanebben az időszakban az amerikai GDP 2,4 százalékkal emelkedett éves összevetésben, míg Kínában 5,4 százalékos éves növekedést regisztráltak. Az infláció az eurozónában és a régiós országokban a jegybanki célok felett alakult az elmúlt hónapokban. Az Egyesült Államokban márciusban az infláció 2,4 százalékra mérséklődött, míg Kínában 0,1 százalékkal csökkentek a fogyasztói árak éves alapon. A külső konjunktúra alakulására változatlanul kockázatot jelentenek a fokozódó kereskedelempolitikai feszültségek, a gyenge európai ipari termelési kilátások, valamint az általánosan kiélezett geopolitikai helyzet.

Az első negyedév változékony befektetői hangulatát elsősorban a kereskedelempolitikával kapcsolatos bejelentések és azok reálgazdasági kilátásokra gyakorolt negatív hatásai alakították. Ugyanakkor az orosz-ukrán háború esetén a tűzszüneti tárgyalások megkezdése kedvezően hatott a kockázatvállalási hajlandóságra. Ezek eredőjeként nagy változékonyság mellett a tőzsdeindexek az amerikai és a japán részvénytőzsdéket kivéve többségében emelkedtek. A fokozódó bizonytalanság és a romló amerikai növekedési kilátások mellett a Federal Reserve-től (Fed) várt kamatpálya összességében lejjebb tolódott, míg az Európai Központi Bank (EKB) esetében a jelentősebb európai beruházási tervek megjelenésével párhuzamosan mérséklődtek a kamatcsökkentési várakozások. Az amerikai 10 éves hozam 4,2 százalékra csökkent, miközben a költségvetési élénkítési tervek emelték az európai hosszú hozamokat. Az elmúlt negyedév során a dollár számottevően gyengült a főbb devizákkal szemben, ami javította a feltörekvő piaci eszközök megítélését.

Az Egyesült Államokban a Fed decemberben 25 bázisponttal 4,25-4,50 százalékra csökkentette, majd ezt követően januárban és márciusban változatlan szinten tartotta az irányadó ráta célsávját. A jegybank kommunikációja szerint fokozódott a gazdasági kilátásokat övező bizonytalanság. A Fed emellett folytatta mérlegének fokozatos szűkítését. Az EKB januári és márciusi kamatdöntő ülésén 25-25 bázisponttal 2,50 százalékra csökkentette irányadó betéti rátáját. A jegybank várakozása alapján az infláció idén már tartósan az inflációs cél közelében alakul, majd 2026 elején eléri azt. Ugyanakkor az EKB a fokozódó geopolitikai feszültségek kétirányú inflációs kockázatai miatt nem köteleződik el egy kamatpálya mellett. A régióban a cseh jegybank decemberben változatlan szinten tartotta az alapkamatot, majd a februári kamatdöntő ülésén 25 bázisponttal, 3,75 százalékra mérsékelte, végül márciusban ismét tartás mellett döntött. A lengyel jegybank változatlanul, 5,75 százalékon, a román jegybank pedig 6,5 százalékon tartotta az irányadó rátát az elmúlt negyedév során.

Az év elején folytatódott a hazai infláció tavaly szeptember óta tartó emelkedése, ugyanakkor márciusban lassult az áremelkedés üteme. A fogyasztóiár-index januárban 5,5 százalékon, februárban 5,6 százalékon alakult, majd márciusban 4,7 százalékra mérséklődött. A maginfláció a januári 5,8 százalék és februári 6,2 százalékot követően márciusban 5,7 százalékra csökkent. Az infláció januári és februári emelkedését elsősorban az élelmiszerek és a piaci szolgáltatások magasabb év eleji átáraként magyarázza. Az árdinamika márciusi mérséklődéséhez a termékkörök többsége hozzájárult. A lakossági árvárakozások a tavalyi év második felében történő emelkedés hatására továbbra is magas szinten tartózkodnak. A vállalati várakozások október óta emelkedő trendje megtorpant. Az élelmiszerek esetében az érintett termékkörben az árretek március közepén bevezetett hatósági korlátozása már részben megjelent a márciusi árakban, de áprilisban tovább mérsékli a fogyasztói árakat. Az MNB márciusi előrejelzése szerint idén éves átlagban 4,5–5,1 százalék közötti infláció várható, míg 2026-ban 2,9–3,9 százalék között, 2027-ben pedig 2,5–3,5 százalék között alakul a fogyasztóiár-index.

2024-ben 0,5 százalékkal emelkedett a hazai GDP. A növekedést elsősorban a háztartások fogyasztási kiadásainak bővülése támogatta, összhangban a kedvező bérdinamikával, a historikusan magas foglalkoztatással és a célzott kormányzati intézkedésekkel. A globális gazdasági kilátásokat övező bizonytalanság és a magas árszintek hatására a beruházások visszaesése ugyanakkor folytatódott. A visszafogott külső kereslet a hazai kivitel csökkenésével járt, az export 3,0 százalékkal mérséklődött tavaly. 2025-ben is a háztartások fogyasztása maradhat a növekedés támasza. A külkereskedelmi feszültségek

lefelé mutató kockázatot jelentenek a globális növekedési kilátásokra. A makrogazdasági hatásokat jelentős bizonytalanság övezi, mivel azokat érdemben megváltoztathatják az esetleges válaszlépések, a fokozódó bizonytalanság vagy a gazdasági szereplők alkalmazkodása.

A külső egyensúly javulása folytatódott. 2024-ben a folyó fizetési mérleg egyenlege, döntően a kedvezőbb külkereskedelmi egyenleghez kapcsolódóan, magas szinten alakult, miközben a jövedelemegyenleg hiánya is csökkent. A külkereskedelmi egyenleg emelkedése döntően az áruforgalomhoz kötődött. Az élénkülő belső kereslet mellett 2025-ben átmenetileg enyhén mérséklődik a folyó fizetési mérleg többlete. Ugyanakkor 2026-tól a normalizálódó külső kereslet és az új beruházások termelésének felfutása várhatóan a külső pozíció tartósan jelentős többletét eredményezi. A folyó fizetési mérleg többlete 2025-ben a GDP 1,2–2,6 százaléka, 2026-ban 1,8–3,4 százaléka, 2027-ben pedig 2,0–3,8 százaléka között alakulhat.

A kormányzati szektor eredményszámlázatú egyenlege 2024-ben 4,8 százalékos hiányt mutatott a GDP arányában. A jegybank előrejelzése szerint a költségvetési hiány 2025-ben tovább csökkenhet, amit főként a mérséklődő kamatkiadások, valamint az erősödő gazdasági növekedés mellett emelkedő adóbevételek támogatnak. Az MNB előrejelzése szerint a kamatkiadások nélkül számított elsődleges egyenleg a teljes előrejelzési horizonton egyensúly közelében lesz. Az előzetes adatok alapján a bruttó államadósság 2024 végén a GDP 73,8 százaléka volt. A költségvetési hiány fokozatos mérséklődésével a horizont végére érdemben csökken a GDP-arányos adósságráta is. Az adósságráta 2025. év végére 73,2 százalékra, majd az előrejelzési horizont végén 69 százalék alá mérséklődik.

2024 első negyedéve során a forint számottevően erősödött, elsősorban a nemzetközi befektetői hangulat erősödése, valamint az orosz-ukrán békemegállapodással kapcsolatos várakozások miatt. A befektetői elemzések alapján javult Magyarország fundamentumainak megítélése. Az állampapírhozamok a negyedév során emelkedtek. Az állampapírpiacon hozamgörbe rövid szakasza 80–90 bázisponttal, míg a hosszú szakasza 45–50 bázisponttal tolódott feljebb. A rövid lejáratú bankközi kamatok alig változtak, ugyanakkor a hosszú lejáratú kamatcsere-ügyletek hozama kismértékben emelkedett.

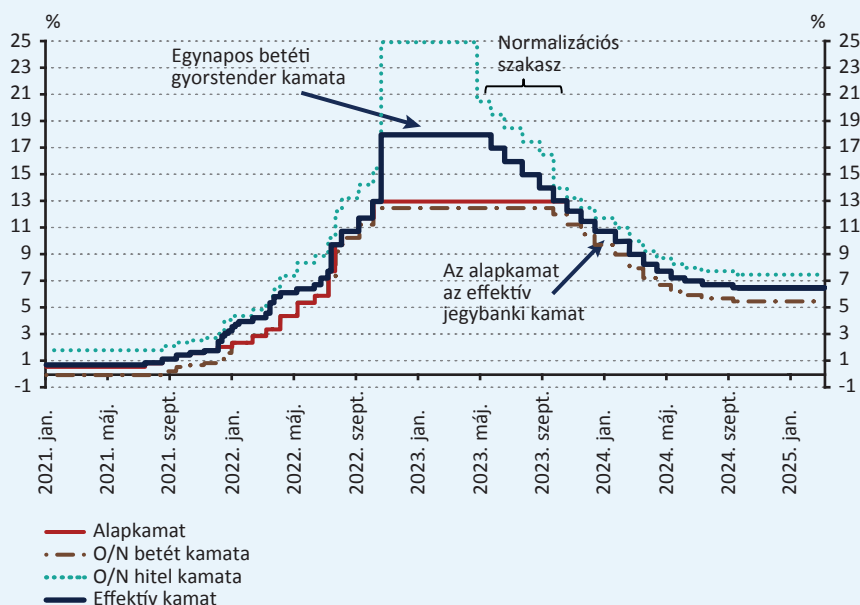
A Monetáris Tanács a márciusi Inflációs jelentés alapelőrejelzése körül négy alternatív kockázati forgatókönyvet emelt ki. A kereskedelmi feszültségek fokozódását valószínűsítő, valamint a feltörekvő piaci hangulatromlást feltételező kockázati forgatókönyvek magasabb inflációs és alacsonyabb növekedési pályával konzisztensek. A geopolitikai feszültségek oldódását előrevetítő forgatókönyv az alappályánál élénkebb gazdasági növekedéssel és alacsonyabb inflációval áll összhangban. Az európai költségvetési élénkítést feltételező forgatókönyv szerint mind a növekedési, mind az inflációs pálya magasabban alakulhat.

2024 első negyedévében a jegybank az alapkamatot változatlan szinten, 6,50 százalékon tartotta. A negyedév során az infláció az elemzői várakozások felett alakult, ami óvatos monetáris politikát tett indokolttá. A jegybank a jelenlegi gazdasági körülmények között az árstabilitás elérésével és a pénzügyi piaci stabilitás fenntartásával tud a leghatékonyabban hozzájárulni a gazdasági szereplők fokozott óvatosságának oldódásához, egyben a gazdasági növekedés újbóli beindulásához. A szigorú irányultságú monetáris politika a pozitív reálkamat biztosításával járul hozzá a pénzügyi piaci stabilitás fenntartásához, az inflációs várakozások jegybanki céllal összhangban lévő horgonyzásához, és ezáltal az inflációs cél fenntartható eléréséhez.

Az MNB számára a monetáris transzmisszió szempontjából kulcsfontosságú, hogy a rövid oldali kamatok minden részpiacon és minden időszakban a Monetáris Tanács által optimálisnak tartott rövid oldali kamatszinttel összhangban alakuljanak. Ennek kiemelten fontos elemei voltak a negyedév során az egynapos FX-swap tenderek és diszkontkötvény-aukciók, ezért a jegybank a továbbiakban is meghirdeti ezeket az eszközöket. Továbbá a Tanács kiemelt figyelemmel követte az FX-swap piac negyedév végi folyamatait. A pénzpiaci stabilitás fennmaradását az MNB a negyedév végén átnyúló naponta meghirdetésre kerülő egynapos FX-swap tendereivel, illetve a heti rendszerességgel diszkontkötvény-aukcióival biztosította.

Az inflációs pálya az idei évben a korábban vártnál magasabban alakul, az inflációs cél elérése későbbre tolódik. A felfelé mutató inflációs kockázatok, valamint a kereskedelem- és geopolitikai feszültségek továbbra is óvatos és türelmes monetáris politikát tesznek szükségessé. A Monetáris Tanács megítélése szerint a bizonytalan nemzetközi környezet és az inflációs kilátások a szigorú monetáris kondíciók fenntartását indokolják.

1. ábra
A Magyar Nemzeti Bank irányadó eszközeinek alakulása

Megjegyzés: Effektív kamatnak tekintjük az egyhetes betét kamatát 2022. október 13-ig, majd azt követően 2023. szeptember 29-ig az egynapos betéti gyorstender kamatát, utána a jegybanksi alapkamatot.

Forrás: MNB

A MONETÁRIS POLITIKAI ESZKÖZTÁR VÁLTOZÁSAI

A jegybank irányadó monetáris politikai eszköze és a bankrendszeri likviditás elsődleges sterilizációs eszköze a kötelező tartalék. Az elhelyezett tartalék teljes kamatozó részére – beleértve a kötelező tartalék-elhelyezésen felüli túltartalékolást – az MNB alapkamatot fizet.

A hitelintézetek kötelező tartalékrátája egységesen 10 százalék, aminek napi és havi szinten is kötelező megfelelniük. A kötelező tartalék nemkamatozó része a tartalékalap 2,5 százaléka. Az MNB a kötelező tartalék összegét a banki tartalékköteles források tárgyidőszakra vonatkozó átlagos állományai alapján határozza meg. A tartalékkötelezettség 2025 első negyedévében 4000-4100 milliárd forint között alakult bankrendszeri szinten.

A Monetáris Tanács az időszak során nem változtatott az alapkamaton, illetve a kamatfolyosó szélein. Az időszak végén a jegybanksi alapkamat 6,5 százalék, a jegybanksi egynapos (overnight) betét kamata 5,5 százalék, a szintén egynapos fedezett hitel pedig 7,5 százalék volt.

A monetáris transzmissziót a hetente aukcionált egyhetes futamidejű diszkontkötvény és a naponta meghirdetett eurolikviditást nyújtó FX-swap tender támogatja. A diszkontkötvények árazása az alapkamathoz igazodik, az FX swaptenderek során meghirdetett implikált kamatszint tekintetében az alapkamat mínusz 50 bázispont az irányadó.

A JEGYBANKI ESZKÖZÖK IGÉNYBEVÉTELE

2025 első negyedévében a bankrendszer teljes forintlikviditása (az elszámolási számlák és azonnali fizetési rendszerhez kapcsolódó számlák egyenlege, az egynapos betét és hitel rendelkezésre állás, valamint az eurolikviditást nyújtó swapok forint lába és a diszkontkötvények nettósított értéke) az időszak egészét tekintve átlagosan 13437 milliárd forintot tett ki. A teljes bankrendszeri likviditás a vizsgált időszakban havi átlagban 13200-13600 milliárd forint között alakult, az előző negyedévhez képest átlagosan mintegy 600 milliárd forinttal csökkenve.

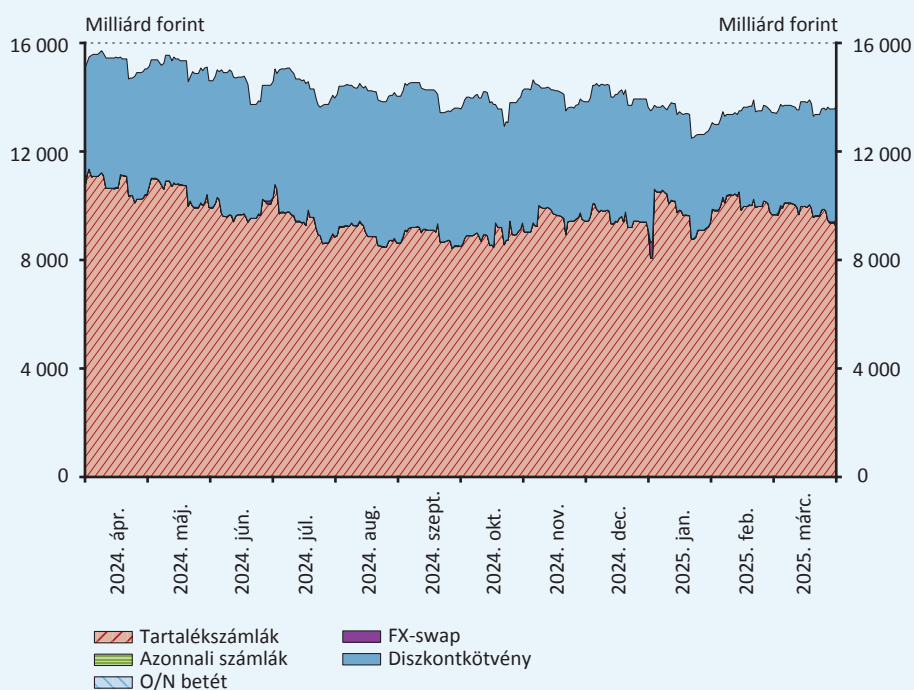
A bankrendszeri likviditás időszakos szűkítéséhez elsősorban a korábbi jegybanki programok (NHP) amortizációja és a készpénzállomány bővülése járult hozzá. A KESZ likviditási hatása, valamint a jegybanki kamatfizetések ezzel szemben bővítették a bankrendszeri likviditást.

Az egyes jegybanki eszközök közül a tartalékszám lákon elhelyezett likviditás átlagos állománya 9850 milliárd forint közelében alakult, amely mintegy 530 milliárd forinttal több a megelőző negyedév átlagánál. A jegybanki diszkontkötvényben elhelyezett összegek megelőző negyedévhez képest átlagosan közel 1100 milliárd forinttal 3570 milliárd forintra csökkentek. Az egynapos futamidejű jegybanki FX-swap eszköz igénybevételére március végén két alkalommal került sor.

A bankrendszer tartalékkötelezettsége 10 százalékos minimálisan tartandó kötelezettség mellett havi szinten időrendben 4020-4101-4067 milliárd forintot tett ki. A korábbi időszakokhoz hasonlóan a ténylegesen elhelyezett tartalék minden hónapban érdemben meghaladta a kötelezettség mértékét. A kumulált túltartalékolás mértéke a negyedév során 5669-5991 milliárd forint között alakult.

A bankrendszeri többletlikviditás döntően a hitelintézetek tartalékszám láin és a heti rendszerességgel meghirdetett egyhetes futamidejű diszkontkötvényekben került lekötésre. A negyedévben a rendelkezésre állás jellegű eszközökre vonatkozóan (O/N betét és O/N fedezett hitel) egy alkalommal történt hitel oldali igénybevétel 4 milliárd forint összegben.

2. ábra
A jegybanki betéti eszközök igénybevétele az elmúlt egy évben

Forrás: MNB.

A diszkontkötvény-aukciók heti rendszerességgel kerülnek meghirdetésre, egyhetes futamidővel, T+1 napi elszámolással. Az MNB a kibocsátási árfolyamot a mindenkori jegybanki alapkamathoz igazítja. Az időszak alatt megtartott 12 tenderen az MNB az összes beadott ajánlatot elfogadta. A havi átlagos kibocsátott állomány 3374-3795 milliárd forint között alakult. A beadott (és elfogadott) ajánlatok időszaki átlagos értéke 3604, míg a negyedév átlagos állománya 3568 milliárd forintot ért el. A legnagyobb bankrendszeri igény a 2025. március 26-i aukción jelentkezett 4165 milliárd forint benyújtott ajánlattal.

1. táblázat**Diszkontkötvény-aukciókon kibocsátott kötvények (milliárd forintban)**

Tender időszak	Tenderek száma	Átlagos beadott ajánlat	Átlagos elfogadott ajánlat
2025. január	4	3507	3507
2025. február	4	3476	3476
2025. március	4	3813	3813
Összesen	12	3604	3604

Forrás: MNB.

Az MNB a korábbi negyedévhez hasonlóan naponta tartott egynapos (tomorrow-next) futamidejű eurolikviditást nyújtó swaptendert. A tendereken meghirdetett maximális implikált forintkamat a mindenkori jegybanki alapkamat mínusz 50 bázispontnak megfelelő kamat volt, ami az időszak folyamán 6 százalékot jelentett. A meghirdetett mennyiség változatlanul 6 milliárd euro volt. A tendereken a hitelintézetek március 27-én 50 millió euro (20 milliárd forint), valamint 28-án 560 millió euro (225 milliárd forint) értékben adtak be ajánlatot, amelyeket az MNB teljes összegben elfogadott.

A Növekedési Hitelprogram részeként 2021. október 4-én elindított, 300 milliárd forint keretösszegű NHP Zöld Otthon Program keretében a ténylegesen kinn lévő – azaz a már lehívott, de még nem törlesztett – hitelállomány 2025. március végére 256 milliárd forintra mérséklődött a lehívásokat összességében már meghaladó törlesztések eredményeképp. Az NHP korábbi szakaszai keretében a kkv-szektor felé kihelyezett hitelek fennálló állománya 2025. első negyedév végére 1070 milliárd forintra csökkent.

A Növekedési Kötvényprogram (NKP) keretében összesen 89 kibocsátó 114 kötvénysorozatot hozott forgalomba, és ezzel 2859 milliárd forintnyi külső forrást vont be. A Monetáris Tanács 2021. december 14-én az NKP lezárásáról határozott, így a program keretében az utolsó kötvénykibocsátásra és jegybanki vásárlásra 2022 áprilisában került sor. A jegybank 2025 I. negyedévben a meglévő kötvényállományhoz kapcsolódó portfóliómenedzsment tevékenységeket végzett.

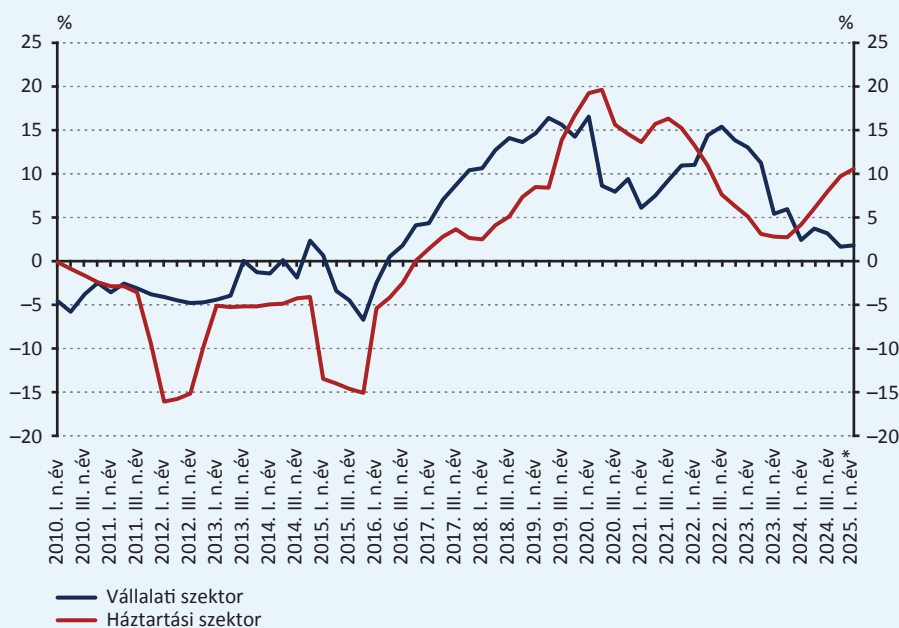
A Jelzáloglevél-megújítási lehetőség keretében az eszköz indulása óta az MNB mintegy 64 milliárd forint névértékű jelzáloglevelet vásárolt, az időszak folyamán nem történt vásárlás. Az MNB által megvásárolt értékpapírok legfeljebb a lejáró jelzáloglevél állomány 50 százalékát tehetik ki. Az időszak végén az MNB által birtokolt, a korábbi vásárlási programok, a Zöld Jelzáloglevél-vásárlási Program, valamint a Jelzáloglevél-megújítási lehetőség keretében megvásárolt és még fennálló teljes jelzáloglevél állomány névértéken 411 milliárd forint.

2. A pénzügyi közvetítőrendszer stabilitása

A PÉNZÜGYI RENDSZER LEGFONTOSABB FOLYAMATAI

A hitelintézetek háztartási hitelállománya 2025. februárt megelőző 12 hónapban 1070 milliárd forinttal bővült a folyósítások és törlesztések eredőjeként, mellyel az éves növekedési ütem 10,5 százalékra gyorsult (3. ábra). Az új hitelkihelyezések volumene 2025 első két hónapjában 504 milliárd forint volt, ami éves összevetésben 42 százalékos növekedésnek felel meg. A fogyasztási hitelekben belül a személyi kölcsönök kibocsátása 43 százalékkal, a gépjárműhiteleké 8 százalékkal, a szabad felhasználású jelzáloghiteleké 6 százalékkal bővült 2025 első két hónapjában az előző év azonos időszakához képest, míg az áruhiteltek esetében 18 százalékkal mérséklődött a hitelkibocsátás. A személyi kölcsönök kibocsátásának élénkülését a támogatóbb makrogazdasági környezet és az automatizált, gyors, digitális hitelfelvételi folyamatok terjedése magyarázza. A babaváró hitelek folyósítása 2025. év elején is visszafogott volt, állományuk azonban így is meghaladta már a 2182 milliárd forintot, ami a lakossági hitelállomány 19 százalékanak felelt meg. A családvédelmi- és otthonteremtési programokhoz kötődő támogatott hitelek (CSOK Plusz, falusi CSOK, babaváró kölcsön) a kibocsátott volumen 18 százalékát adták. 2025. február végéig az új lakáshitel-szerződések 245 milliárd forintos volumene 47 százalékkal haladta meg a megelőző év azonos időszaki kibocsátást. A lakáshitelezés élénkülésében az előrehozott kereslet is szerepet játszhatott, mert a 2025-től a lakáspiacra érkező jelentős források a lakásárak emelkedését vetítik előre.

3. ábra
A vállalati és a háztartási hitelállomány éves növekedési üteme

Megjegyzés: Hitelintézeti szektor. A csillaggal jelölt időpont 2025. februári adatot mutat.

Forrás: MNB.

A vállalati hitelállomány éves növekedési üteme 1,8 százalékot ért el 2025. február végén. A törekény növekedési kilátások, illetve a vállalatok magas likvid eszközállománya miatt alacsony a hitelkereslet a vállalati hitelpiacon. A hosszú lejáratú, jellemzően beruházási célú hitelek iránti hitelkereslet már két és fél év óta csökkenő pályán van. 2025 első két hónapjában a hitelintézetek összesen 409 milliárd forint összegben kötöttek új, nem folyószámla-jellegű hitelszerződéseket, ami 20 százalékkal alacsonyabb az előző év azonos időszaki értékénél. 2025. február végéig a teljes, nem folyószámlajellegű vállalati hitelkibocsátáson belül a támogatott hitelek részaránya 13 százalékot tett ki, ami lényegesen alacsonyabb, mint az előző évi 32 százalékos érték. Februárban azonban a támogatott hitelek részaránya a korábbi hónapok csökkenésével szemben már jelentősen emelkedett – a januári 10 százalék után februárban 17 százalékot ért el – a Demján Sándor Hitelprogram kezdődő felfutásának köszönhetően.

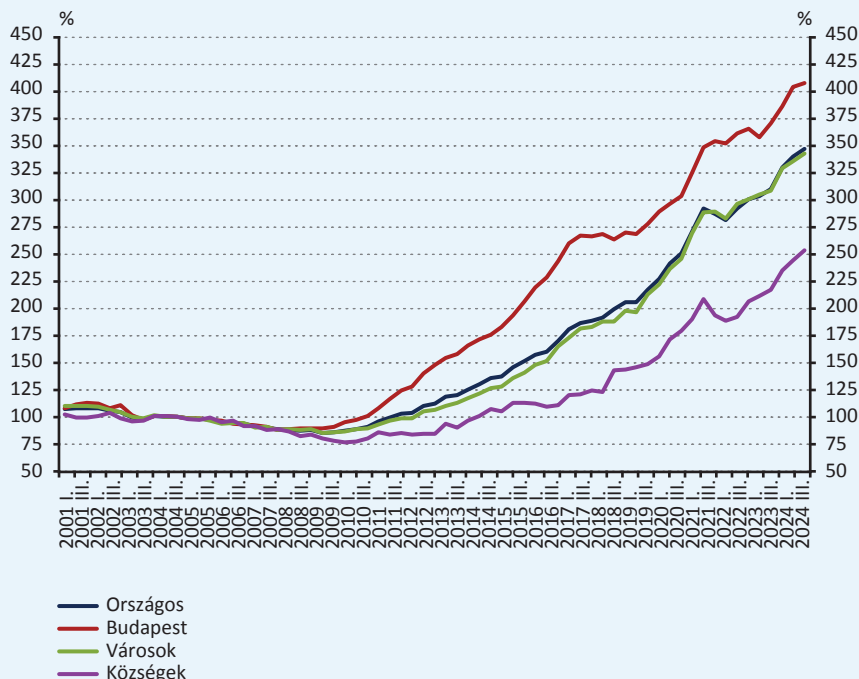
2024 során folyamatosan gyorsult, így a harmadik negyedévben 14,5 százalékot ért el az éves nominális lakásár-dinamika, ebben a negyedévben 2,2 százalékkal nőttek a lakásárak (4. ábra). Településtípusonként vizsgálva Budapesten 14 százalékkal, a vidéki városokban 12,3 százalékkal, a községekben 19,7 százalékkal emelkedtek a lakásárak egy év alatt. Reálértelemben országos átlagban 10,6 százalékos éves áremelkedés volt megfigyelhető a harmadik negyedév végén. Az előzetes, közvetítői adatokon becsült lakásárindex alapján a negyedik negyedévben 16,3 százalékra gyorsult az éves nominális lakásár-dinamika. Az MNB becslése szerint a lakásárak a makrogazdasági fundamentumok által indokolt szintet 12 százalékkal haladták meg 2024. harmadik negyedévben, így valamelyest mérséklődött a túlértékeltség az előző év azonos időszakára becsült 17 százalékos értékhez képest. A 2024. negyedik és 2025. első negyedévi rendelkezésre álló adatok alapján azonban a túlértékeltség további csökkenésére nem számítunk.

2024-ben 13,3 ezret tett ki az átadott új lakások száma, ami éves összevetésben 29 százalékos visszaesést jelent, és minden településtípuson érdemi csökkenés volt jellemző. A fővárosban 12 százalékkal csökkent a kiadott új építési engedélyek száma, míg vidéken stagnálás volt tapasztalható. 2024-ben 28 százalékkal bővült a lakáspiaci tranzakciók száma, majd 2025 első két hónapjában mérsékelt ütemben folytatódott a forgalom növekedése, országosan 4 százalékkal több lakáspiaci tranzakciót kötöttek, mint egy évvel korábban. A hitelfelvétellel megvalósuló tranzakciók 2025 elején is az adásvételek kevesebb mint felét tették ki. Az újonnan kibocsátott lakáshitelek átlagos jövedelemarányos törlesztőrészlet mutatója (JTM) 2024 negyedik negyedévében 35,1 százalékot ért el (év/év 1,8 százalékponttal nőtt), átlagos hitelfedezeti mutatója (HFM) pedig 58,7 százalékot tett ki. Ez utóbbi közel 6 százalékpontos emelkedést jelent éves alapon, amihez a lakásárak emelkedése mellett a fiatal elsőlakás-vásárlókra vonatkozó HFM-szabályok enyhítése is hozzájárult, ugyanakkor a 40 évesnél idősebb hitelfelvevők körében is 3,5 százalékponttal emelkedett az átlagos HFM.

A kereskedelmiingatlan-piacon 2024. második negyedév után megállt a hozamemelkedés, de az év során a várakozásoktól elmaradó GDP-növekedés még nem tudta érdemben támogatni a hazai kereskedelmiingatlan-piaci aktivitást. Előretekintve a GDP gyorsabb ütemű, szélesebb bázisú növekedése enyhítheti a ciklikus kockázatokat, egyes szegmenseknek azonban továbbra is strukturális változásokból eredő kihívásokkal kell megküzdeniük. A budapesti irodapiacon 2024-ben 0,8 százalékponttal 14,1 százalékra emelkedett, az ipari-logisztikai piacon pedig 0,7 százalékponttal 7,9 százalékra csökkent a kihasználatlansági ráta. Ezek a kihasználatlansági szintek történelmi összevetésben nem tekinthetők nagyon magasnak, de az elmúlt negyedévek bérleti keresleti szintjei és az újonnan átadni tervezett területek volumene mellett mindkét szegmensben a mutató emelkedése várható. 2024-ben a hazai kereskedelmiingatlan-piac befektetési forgalma mintegy 400 millió eurót tett ki, ami 28 százalékkal elmarad a 2023. év forgalmától. A hazai folyamatoktól eltérően a KKE régió átlagában már emelkedett a befektetési forgalom. A magas (73 százalékos) magyar befektetői arányú, alacsony hazai befektetési forgalom esetleges fennmaradása kockázatot jelenthet a magyar piac megítélésére. A prime irodák változatlan hozama és bérleti díja alapján, 2024. második negyedév óta ezen ingatlanok értékeltsége stagnált, de a 2024. év végét megelőző egy évben az értékek még mintegy 4 százalékkal, a piaci ciklusfordulónak is tekinthető 2022. második negyedév végéhez képest pedig 24 százalékkal csökkentek az MNB számításai szerint Budapesten. A hitelintézetek 2024-ben egyharmadával több kereskedelmi ingatlannal fedezett projekthitelt folyósítottak mint 2023-ban, e növekedésben leginkább az ipari-logisztikai szektor játszott szerepet.

4. ábra

A nominális MNB-lakásárindex településtípusonként (2010 = 100%)

Megjegyzés: A 2025. március végén rendelkezésre álló adatok alapján.

Forrás: MNB.

2025 első két hónapjában a vállalatok 90 napon túl késedelmes hitelállománya 37 milliárd forinttal, a háztartásoké pedig 2 milliárd forinttal emelkedett, míg a 90 napon túl nem késedelmes, de a bankok által nemteljesítőnek minősített hitelek állománya a vállalati szektorban 47 milliárd forinttal csökkent, a háztartási szegmensben pedig nem változott. A nemteljesítő állomány volumene 474, illetve 225 milliárd forint volt 2025. február végén. Az NPL-ráta a vállalati szegmensben 3,7 százalék, a háztartási szegmensben pedig 2 százalék maradt, míg a teljes magánszektorban 2,9 százalékot tett ki 2025. február végén. A kiskereskedelmi ingatlanok és az irodaszegmens esetében 2024 során mérséklődött a problémamentes, Stage 1 hitelek részaránya, ami ráirányítja a figyelmet a szektort jellemző kockázatok növekedésére.

A hitelintézeti szektor 2024-ben kiemelkedően magas, közel 1600 milliárd forint adózott eredményt ért el az egyedi, nem konszolidált adatok alapján, ami 119 milliárd forinttal több, mint az előző évi eredmény. Az adózott eredmény növekedését elsősorban egyedi és volatilis tételek, többek között a külföldi leányvállalatoktól származó osztalékbevételek és egyszeri számviteli hatás (leánybanki ártértékelődés), illetve a jutalék- és díjeredmény jelentős növekedése (mely részben a 2024 közepén megemelt tranzakciós illetéket részbeni áthárítása), valamint a 2023-as évnél alacsonyabb extraprofitadók támogatták. Míg az MNB-vel szembeni kamateredmény jelentős csökkenése rontotta a banki profitot, az egyéb szektorokkal szembeni kamatjövedelem növekedése támogatta az eredmény bővülését 2023-hoz képest. Ezen tényezők eredőjeként a bankrendszer teljes nettó kamatjövedelme bár összességében mintegy 140 milliárd forinttal mérséklődött éves összevetésben, továbbra is meghatározó részét képezi a banki profitnak. A működési költségek inflációt meghaladó mértékű emelkedése, és az értékesítés főként egyedi nagyvállalati kitétségekhez és az orosz-ukrán háborús kockázatokkal érintett portfóliókhoz köthető növekedése azonban rontotta az eredményt. A nominális eredmény magas növekedése mellett a szektor sajáttőke-arányos megtérülése (RoE) a 2023. év végi 24,3 százalékról 22,5 százalékra csökkent, míg az eszközarányos eredmény (RoA) pedig az előző évhez hasonlóan 2 százalékon alakult.

A bankrendszer konszolidált tőke megfelelési mutatója (TMM) 25 bázisponttal emelkedett 2024 során, így a negyedik negyedév végén 20,4 százalékot tett ki, ezalatt a CET1¹ ráta 69 bázisponttal 18,3 százalékra nőtt. Az évközi eredményt is

¹ Az elsődleges alapvető tőkeelemek aránya a kockázattal súlyozott eszközökhöz viszonyítva.

figyelembe véve még nagyobb növekedés történt a TMM-ben: 131 bázispontos emelkedést követően 22,6 százalékra nőtt a ráta a negyedik negyedév végére. A tőke megfelelés javulását elsősorban – a kimagasló jövedelmezőségnek köszönhetően – az eredménytartálék bővülése támogatta. A szektor teljes tőkekövetelmény-mutató feletti szabad tőkéje 108 milliárd forinttal 2208 milliárd forintra mérséklődött, ami a teljes kockázati kitettség érték (TREA) 5,1 százalékának felel meg. A bankrendszer tőkeáttételi mutatója (LR) pedig 36 bázisponttal 9,2 százalékra emelkedett 2024 során. A tőkeáttételre vonatkozó 3 százalékos követelményt a szektor minden tagja teljesítette.

AZ MNB MAKROPRUDENCIÁLIS TEVÉKENYSÉGE

Az MNB 2025 első negyedévében fokozott figyelemmel követte a bizonytalan külső környezet, a továbbra is fennálló lakáspiaci túlfűtöttség, valamint a normalizálódó hitelezés pénzügyi stabilitásra gyakorolt hatását.

A zöld ingatlanok banki finanszírozásának elősegítése és ezen keresztül a hazai ingatlanok energetikai hatékonyság javításának támogatása érdekében az MNB az adósságfék előírások környezeti fenntarthatósági (zöld) differenciálásáról döntött. A 2025. január 1-jétől hatályba lépett módosítás alapján a Zöld Tőkekövetelmény-kedvezmény Programra építő feltételek és definíciók mentén a zöld forint jelzáloghitelekre kedvezőbb hitelfedezeti mutató (HFM) és jövedelemarányos törlesztőrészlet mutató (JTM) korlátok váltak elérhetővé.

2025 első negyedévében az MNB a hazai kitettségekre vonatkozó anticiklikus tőkepufferráta (Countercyclical Capital Buffer, CCyB) fenntartásáról döntött. 2024. július 1-jétől 0,5 százalékos hazai CCyB-ráta van érvényben, 2024. második negyedévében pedig az MNB a magas geopolitikai és makrogazdasági bizonytalanságra tekintettel, valamint a bankrendszeri sokkellenálló-képesség hosszú távú fenntartása és erősítése érdekében, a terjedő európai gyakorlathoz csatlakozva az ún. pozitív neutrális CCyB keretrendszer hazai bevezetéséről és semleges kockázati környezetben 1 százalékos CCyB-ráta 2025. július 1-jétől történő alkalmazásáról döntött. A 2025. márciusi rátamegállapítás során az MNB a továbbra is alacsony ciklikus pénzügyi rendszerkockázati szint mellett a pozitív neutrális rátaszinttől nem tért el. Az 1 százalékos CCyB-ráta nem kívánt mellékhatások nélküli bevezetését a jelenlegi kiemelkedő banki jövedelmezőség, és ezzel összefüggésben a robusztus tőkeellátottság is támogatja.

A jegybank szakértői 2025 első negyedévében is figyelemmel kísérték a pénzügyi közvetítőrendszert érintő rendszerkockázati értékeléseket, a nemzetközi szabályozási folyamatokat, és részt vettek a különböző európai intézmények (elsősorban az Európai Rendszerkockázati Testület – ESRB) makroprudenciális politikával foglalkozó munkacsoportjainak munkájában.

AZ MNB PÉNZÜGYI INNOVÁCIÓT ÉS DIGITALIZÁCIÓT TÁMOGATÓ TEVÉKENYSÉGE

A jegybank folyamatosan és aktívan vizsgálja a hazai pénzügyi rendszer digitalizáltsági szintjét és ösztönzi a pénzügyi szolgáltatást nyújtó intézmények digitális versenyképességének javítását. Az MNB 2025 első negyedévében befejezte a hazai hitelintézetek digitális stratégiájának megvalósítását áttekintő éves rendszerességgű konzultációkat. Emellett az MNB éves adatszolgáltatás keretében felmérte a banki, biztosítói, valamint befektetési szolgáltatói szektorok digitalizációs helyzetét. Az eredmények, illetve a belőlük készült elemzések a 2025-ben megjelenő FinTech és Digitalizációs Jelentésben lesznek elérhetőek.

Az MNB továbbra is elkötelezett az innovatív megoldások és technológiák felhasználási lehetőségeinek kutatása iránt, 2025 első negyedévének kiemelt projektjei mélyítették ezt az elköteleződést.

Az MNB és a Pénziránytű Alapítvány közös kezdeményezése, a Diákszéf projekt a diákok iskolai mobilhasználatának tiltása miatt lezárásra került. A 2024. decemberi bejelentést követően a lezárás rendezett módon, 2025. február elejéig lezajlott. A projekt eredményeiről és tanulságairól egy összefoglaló dokumentum számol be, mely az MNB honlapján nyilvánosan elérhető az érdeklődők számára.

3. Az MNB felügyeleti és fogyasztóvédelmi tevékenysége

Az MNB a 2025. március 31-i állapot szerint 1127 intézmény teljes körű prudenciális felügyeletét² látta el. Az MNB által végzett hatósági tevékenység napjainkban sokkal komplexebb – az egyes piaci szereplők jellemzőitől függően teljes vagy részleges prudenciális, fogyasztóvédelmi, pénzmossási vagy kibocsátói – felügyelést jelent, ezért indokolt a prudenciális felügyelet alá tartozó intézmények mellett megjeleníteni az egyéb felügyeleti tevékenység alatt működő intézményeket is. Ezt figyelembe véve az MNB a prudenciálisan felügyelt intézményeken túl, további több mint 1000 intézmény felett gyakorolt valamilyen formában felügyeletet. Ezen intézmények nem, vagy csak részlegesen állnak az MNB prudenciális (pénzügyi) felügyelete alatt, ugyanakkor esetükben az MNB egyéb, szűkített tartalmú, fogyasztóvédelmi, pénzmossási vagy kibocsátói felügyeletet gyakorol.

2025. március 31-ig összesen 10 prudenciális és 180 fogyasztóvédelmi vizsgálat, 4 piacfelügyeleti eljárás, 1 kibocsátói felügyeleti célvizsgálat, továbbá 1 pénzmossás megelőzésével kapcsolatos célvizsgálat, ezen felül 1 pénzmossás megelőzéssel kapcsolatos témavizsgálat zárult le, amely 3 intézményt érintett. Az MNB felügyeleti és fogyasztóvédelmi tevékenysége részeként 2025. március 31-ig összesen 299,35 millió forint bírságot szabott ki. Ebből a prudenciális felügyeléshez kapcsolódó intézkedések során kiszabott bírság 128,2 millió forint, a fogyasztóvédelmi bírság 77,75 millió forint, a piacfelügyeleti bírság 38 millió forint, a kibocsátói felügyeleti bírság 3,5 millió forint, a pénzmossás megelőzésével kapcsolatos bírság 51,4 millió forint, eljárási bírság 0,5 millió forint volt.

PÉNZPIAC FELÜGYELETE

Az MNB ellátja a jogszabályon alapuló vizsgálati kötelezettségéből adódó feladatait, valamint kockázatteltáró és értékelő, folyamatos felügyelést segítő szakértői tevékenységét. Ennek keretében az első negyedévben az MNB kiemelt figyelemmel kísérte a 2025-re meghatározott pénzügyi fókuszpontok által megjelölt területeken fellépő kockázatokat. Különösen a monitoringra és a problémás ügyletek kezelésére kialakított folyamatokat, a fedezetek kezelési, értékelési, dokumentálási gyakorlatok, valamint nyilvántartások vizsgálatát, a belső védelmi vonalak megfelelő működésének vizsgálatát, az adósságfék és KHR³ szabályok alkalmazását, az IFRS⁴ 9 értékvesztés szabályok alkalmazásának vizsgálatát.

Az MNB átfogó vizsgálatot folytatott a Gránit Bank Zrt.-nél. A vizsgálat megállapította többek között, hogy a vállalatirányítás területén a bank nem felelt meg teljes mértékben a saját szabályozási előírásainak, továbbá a vizsgálat hiányosságokat azonosított a bank javadalmazási politikája kapcsán. A hitelezési kockázatok terén is hiányosságokra derült fény az ügyfélcsoportok módosításának ellenőrzésében, a nagykockázat-vállalások kezelésében, illetve egyes, az utóbbihoz kapcsolódó adatszolgáltatásokban, valamint az éves ügyfélminősítés a monitoring folyamatok és az értékvesztés elszámolás terén. Az átfogó vizsgálat az informatika területén feltárta, hogy a bank nem teljeskörűen jelentette az MNB felé egyes, a pénzforgalmi szolgáltatást érintő üzemzavarait. Az MNB kifogásokat fogalmazott meg továbbá az informatikai területen végzett belső ellenőrzési tevékenység kapcsán is. Mindezek miatt az MNB összességében 48,75 millió forint felügyeleti bírságot is kiszabott a bankra.

² Az intézményi kör tagjai az MNB teljes körű felügyelete alatt állnak.

³ Központi Hitelinformációs Rendszer

⁴ International Financial Reporting Standards

Az MNB célvizsgálatot folytatott le a Kereskedelmi és Hitelbank Zrt.-nél. Az ellenőrzés az egyes pénzforgalmi műveletek teljesítési körülményeit, az azokhoz kapcsolódó banki szabályozás, illetve az alkalmazott kontrollok megfelelőségét tekintette át. A vizsgálat jelentős súlyú problémát e körben nem tárt fel, azonban az MNB megállapította a banki belső szabályozás egyes részleteinek hiányosságát, a folyamatba épített kontrollok nem minden esetben elégségesek voltak, továbbá az elvárt szintű, hatékony IT támogatás hiányát. Mindezek miatt az MNB kötelezte a bankot, hogy a folyamatokba és az informatikai rendszerekbe épített, illetve a belső szabályozásban is rögzített megoldások és kontrollpontok révén a jövőben mindenkor folyamatosan biztosítsa a jogszerű működést a pénzforgalmi tevékenysége kapcsán. Az MNB a feltártak nyomán 10 millió forint felügyeleti bírságot is kiszabott a bankra.

Az MNB visszavonta a "MIKROHITEL" Gazdaságfejlesztő Pénzügyi Zrt. tevékenységi engedélyét és elrendelte végelszámolását. Az intézkedés oka, hogy a pénzügyi vállalkozás saját tőkéje az MNB felhívásai ellenére sem érte el a minimum jegyzett vagy induló tőkéjét, hiányoztak vezető tisztségviselői, nem volt hozzáférése a központi hitelinformációs rendszerhez, nem teljesítette felügyeleti adatszolgáltatási kötelezettségét, illetve figyelmen kívül hagyta a korábbi felügyeleti felhívásokban, határozatokban foglalt kötelezéseket.

BIZTOSÍTÁSI PIAC FELÜGYELETE

A biztosítási piac felügyelete során indított ellenőrzési eljárások esetében 2025-ben kiemelt jelentőséget kap a termékfelügyelési- és irányítási rendszerre vonatkozó előírások vizsgálata. Továbbra is fokozott figyelem irányul a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási (kgfb) díjkalkulációk vizsgálatára, valamint a kárrendezési gyakorlat jogszabályi és szerződési feltételek szerinti megfelelésére.

Az MNB, a banki és biztosítási piac szereplői közös fejlesztéssel létrehozták a DLT Lakásbiztosítási Rendszert (DLT), amely – európai szinten is előremutató innovációként – a lakásbiztosítások nyilvántartását és ezek hitelbiztosítékként történő felhasználását támogató, blokklánc alapú osztott főkönyvi technológiájú informatikai megoldás. Feladata a bankok jelzáloghiteleihez kötődő hitelfedezeti vagyonbiztosítások (induláskor a lakás- és társasházi biztosítások) záradékolásának, nyilvántartásának, igazolásának megkönnyítése, a bankok és biztosítók közti információáramlás elősegítése. A rendszer fejlesztésével az MNB célja az ügyfelek érdekeinek védelme, a pénzügyi közvetítőrendszerrel szembeni közbizalom további erősítése, illetve a jövőbe mutató fejlesztés segítségével a hatékony felügyelés támogatása. A DLT éles rendszer elindult, ahhoz a hitelfedezeti lakásbiztosítási piac döntő részét lefedő 7 hitelintézet és 11 biztosító csatlakozott, a teljeskörű csatlakozás 2 hitelintézetet érintően várhatóan 2025 I. félévében befejeződik.

A hitelfedezeti záradékkal ellátott lakossági vagyonbiztosítások száma 2024. végén több mint 620 ezer db volt, és – számos hitelintézettel együttműködve – jelenleg 13 hazai biztosító kínálja e termékeket. Mivel nem létezett a feleknek adatot szolgáltató egységes, naprakész nyilvántartás, ez megnehezítette a biztosítók és bankok közti kommunikációt. Mindkét szektor sokszereplős, így olyan megoldásra volt szükség, amely lehetővé teszi az adatok közvetlen lekérdezését egy olyan nyilvántartásból, amely működtetésében mindkét piac szereplői részt vesznek. A DLT segítségével a hitelintézetek folyamatosan meggyőződhetnek a hitelbiztosítékként szolgáló ingatlanok biztosításának megfelelőségéről és fennállásáról (fizettség, státusz, engedményezés folyamatos nyomon követése). A hitelbiztosítéki fedezet biztonságos megléte révén akár a résztvevő bankok (CRD/CRR⁵ szerinti) tőkekövetelménye is csökkenthető. A piaci szereplők közti adatátadások jogszabályi felhatalmazás (a biztosítási törvény⁶ szerint, illetve a GDPR általános adatvédelmi rendelet⁷ előírásainak megfelelően kötött közös adatkezelői megállapodás) alapján, szigorú adatvédelmi szempontok betartásával történik. A rendszerben egy biztosítási szerződés adataihoz csak az adott biztosító és azon hitelintézet(ek) férhetnek hozzá, amely(ek) nek e biztosítási szerződésen élő záradéka van és az ügyfél hozzájárult az adatátadáshoz. Más, beleértve az MNB-t is, mindezt nem láthatja.

⁵ Európai Parlament és Tanács hitelintézetekre vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU rendelete (CRR) és a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek prudenciális felügyeletéről szóló 2013/36/EU irányelve (CRD)

⁶ 2014. évi LXXXVIII. törvény a biztosítási tevékenységről

⁷ General Data Protection Regulation – Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról

Az MNB célvizsgálatot folytatott a Quantis Consulting Zrt.-nél, mint biztosításközvetítő többes ügynöknél, amely vizsgálat egyik fókusz a biztosítási alapú befektetési termékek átkötéséhez kapcsolódó tájékoztatási gyakorlat ellenőrzése volt. A vizsgálat megállapította, hogy a vele szemben, az átkötések témakörében folytatott legutóbbi vizsgálat óta a többes ügynök számos intézkedést tett az átkötések megelőzése érdekében, ugyanakkor maradtak még hiányosságok. Az ellenőrzés eredményeként az átkötésekhez kapcsolódó ügyféltájékoztatást, illetve adatszolgáltatást érintő jogsértések miatt az MNB 5 millió forint fogyasztóvédelmi és 500 ezer forint felügyeleti bírsággal zárta a célvizsgálatot.

PÉNZTÁRI PIAC FELÜGYELETE

A pénztári szektorban az MNB kiemelten vizsgálja a környezeti fenntarthatóság megjelenését a pénztárak működésében és befektetéseiben, továbbá a működés hosszú távú fenntarthatóságát, különös tekintettel a külső környezeti hatásokra való reagálóképességre. Ezen túl a működésre felhasználható források MNB által prudenciálisan elvárt szintjének való megfelelésére, a tagdíjat nem fizető tagoktól történő hozamlevonási szabályozás megfelelő alkalmazására, továbbá az ingatlancélú kiegészítő szolgáltatással kapcsolatos kiáramlásoknak a vizsgálatára irányul az MNB figyelme.

Az önkéntes nyugdíjpénztárak által 2025. január 31-ig teljesített adatszolgáltatások alapján az MNB összegzése szerint a szektor 13,79 százalékos – záró vagyonnal súlyozott – nettó átlaghozammal zárt 2024-ben. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy a 2023. évi kiemelkedő hozamú évet követően újból két számjegyű hozamot ért el a szektor, amelyre az elmúlt két évtizedben nem volt példa. A 4,60 százalékos 2024. évi december/decemberi inflációt figyelembe véve így a nyugdíjpénztári szektor átlagosan 8,79 százalékos reálhozamot (azaz infláció fölötti hozamot) ért el. Az önkéntes nyugdíjpénztárak hosszú távon is jól fektetik be a pénztártagok megtakarításait: az általuk elért éves átlagos reálhozam 10 éves távon 0,60 százalék, 15 évre 2,16 százalék, 20 évre pedig 1,74 százalék volt. A 20 éves átlagos hozamráta adatokat az MNB kezdeményezésére most először számították ki a pénztárak. A nyugdíjcélú előtakarékoskodás hosszú távú befektetés, így érdemes minél hosszabb időhorizonton vizsgálni – s akár más kiegészítő nyugdíjcélú termékkel is összevetni – e piac szereplőinek eredményeit. Az önkéntes pénztárak alacsony, 1 százalék alatti éves működési és egyéb költségeit (díjterhelését), s a tagdíjbefizetések után járó 20 százalékos adókedvezményt is figyelembe véve a pénztári megtakarítások továbbra is versenyképes formának számítanak a kiegészítő nyugdíjcélú előtakarékosági termékek piacán.

Az önkéntes pénztári törvény⁸ 2024. november 29-i módosítása alapján az önkéntes nyugdíjpénztári tagok 2025-ben egyebek közt lakáshitel-törlesztésre, lakás- és telekvásárlásra, lakásfelújításra és bővítésre is igényelhetik a 2024. szeptember 30-án egyéni számlájukon meglévő egyenlegük erejéig terjedő keretösszeget. Az MNB 2024 decemberében vezetői körlevelet bocsátott ki az önkéntes nyugdíjpénztárak számára a felkészülés támogatására, illetve annak érdekében, hogy a szektor szereplői időben észleljék és kezelhessék a folyamat kapcsán esetlegesen felmerülő likviditási és működési kockázatokat. Az önkéntes nyugdíjpénztárak adatai alapján az ingatlancélú szolgáltatásokra összesen közel 13 milliárd forint kifizetési igény érkezett 2025 januárban ötezer pénztártagtól. A legtöbben jelzáloghitelük előtörlesztése vagy végtörlesztése céljából kértek pénztári kifizetést. A leggyakoribb további célok a lakás és lakóház korszerűsítése, felújítása, bővítése, összecszerülésben pedig a lakás, lakóház megvásárlása voltak. Az egy igénylőre jutó átlagos összeg 2,5 millió forint volt.

Az MNB 2025 első negyedévében a Postás Önkéntes Nyugdíjpénztár beolvasásával összefüggésben az Aranykor Országos Önkéntes Nyugdíjpénztár, mint jogutód pénztár részére, illetve a Taurus Nyugdíjpénztár beolvasásával összefüggésben az Életút Nyugdíjpénztár, mint jogutód pénztár részére engedélyezte, hogy a beolvasásokat követően önkéntes pénztári tevékenységet végezzen. A Pannónia Nyugdíjpénztár, az Erste Önkéntes Nyugdíjpénztár, valamint az MBH Gondoskodás Nyugdíjpénztár számára engedélyezte, hogy módosítsa a választható portfóliós rendszerét.

⁸ 1993. évi XCVI. törvény az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról

TŐKEPIAC FELÜGYELETE

Folyamatos felügyelés keretében az MNB továbbra is kiemelt hangsúlyt fektet az ügyfélkövetelések védelmére, ezért napi szintű kereszttellenőrzések történnek a befektetési szolgáltatók hazai állományán. Az MNB rendszeresen monitorozza a határon átnyúlóan a hazánkban befektetési szolgáltatást nyújtó külföldi befektetési szolgáltatókat is. A legutóbbi ellenőrzési körben hét határon átnyúló szolgáltató esetében merültek fel olyan tájékoztatási hiányosságok, melyeket az MNB jelzett a társfelügyeleteknek. Felmerülő problémák például a kiemelt befektetői információkat tartalmazó dokumentum hiánya, a költségtájékoztató, valamint a kockázati figyelmeztetés hiányosságai voltak. 2023 első felétől összesen már 26 külföldi szolgáltató honlapját és marketing tevékenységét ellenőrizte az MNB.

Az MNB az ingatlanalapok vonatkozásában folyamatos szoros monitoring melletti felügyelést valósít meg a likviditási eltérések miatti kockázatok hatékony kezelése céljából. Az MNB az ingatlanalapok tevékenységét folyamatosan nyomon követi. Összességében elmondható, hogy az ingatlanalapok a turbulens időszakokban (COVID, orosz-ukrán konfliktus) stabilak tudtak maradni, felfüggesztésre a jelentéssel érintett időszakban nem került sor.

Kiemelt fontosságú változás várható a tőkepiac vonatkozásában: EU-s szinten folyamatban van az értékpapír elszámolási ciklus rövidítése T+2 napról T+1 napra, mely kapcsán az MNB már második alkalommal küldött megkeresést a befektetési szolgáltatók számára az intézményi felkészülés felmérése, továbbá a szektort érintő kihívásokról való tájékozódás céljából. A visszajelzések alapján a piaci szereplők alapvetően három fő kihívást jelöltek meg: likviditási kockázat (fedezetek átutalásához szükséges idő rövidül), az elszámolási folyamatban esetleg felmerülő adminisztrációs hibák kezelésére rendelkezésre álló idő rövidülése és az automatizáltság fokának növelési szüksége (költségnövelő hatás).

Az MNB átfogó vizsgálatot folytatott az OTP Alapkezelő Zrt. esetében. Az átfogó vizsgálat keretében az MNB által feltárt hiányosságok a nettó eszközérték kiszámítására, az adatszolgáltatási szabálytalanságokra, az ösztönzési rendszerre, a befektetési döntések meghozatalára és végrehajtására vonatkoztak. Jelentősebb megállapítás a nettó eszközérték témakört érintette, ahol az MNB kifogásolta, hogy az alapkezelő nem gondoskodott a nettóeszközérték-számítás folyamatában felmerülő valamennyi kockázat megfelelő azonosításáról és kezeléséről, így több esetben a nettó eszközérték ismételt kiszámítására volt szükség. A feltárt hiányosságok miatt az MNB 8,5 millió forint felügyeleti bírság kiszabása mellett döntött.

Az ESMA⁹ által elvárt közös felügyeleti fellépés egyik témája a befektetési vállalkozások kereskedés előtti kontrollok alkalmazása volt. Az ellenőrzésbe az MNB a Concorde Értékpapír Zrt., az Equilor Befektetési Zrt., az Erste Befektetési Zrt. és az OTP Bank Nyrt. befektetési szolgáltatókat vonta be. A vizsgálat a kereskedés előtti kontrollok alkalmazására, ezek kalibrációjára, az akadályozó mechanizmusok alkalmazására, a kockázati limitek használatára és a kereskedés előtti kontrollokkal kapcsolatos irányítási folyamatok ellenőrzésére irányult. A vizsgált piaci szereplők összességében a jogszabályoknak megfelelő gyakorlatot követnek.

Az ESMA-val közös felügyeleti fellépés keretében az MNB ellenőrizte a befektetési alapok fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételi kötelezettségeinek teljesítését. Az ESMA elvárásaival összhangban az ellenőrzés keretében a befektetési alapok szektorának kezelt vagyon arányában 52 százaléka került beválogatásra. Összességében elmondható, hogy a befektetési alapok szektora az érintett jogszabályoknak megfelelően működik, az MNB intézkedésre adó indokot nem tárt fel.

A fenti vizsgálatokon túl kiemelendő még, hogy az MNB folyamatos felügyelés keretében meghozott – egyéb intézkedések mellett – 7 millió forint felügyeleti bírság megfizetésére kötelezte a Concorde Értékpapír Zrt.-t a piacbefolyásolást megvalósító megbízások végrehajtásának megtagadására vonatkozó jogszabályi kötelezettségének megsértése miatt.

⁹ European Securities and Markets Authority – Európai Értékpapír-piaci Hatóság

PÉNZMOSÁS ÉS TERRORIZMUS-FINANSZÍROZÁS MEGELŐZÉSÉVEL ÉS MEGAKADÁLYOZÁSÁVAL, VALAMINT A VAGYONI- ÉS PÉNZÜGYI KORLÁTOZÓ INTÉZKEDÉSEK VÉGREHAJTÁSÁVAL KAPCSOLATOS FELÜGYELETI TEVÉKENYSÉG

A pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzésével (AML/CFT)¹⁰ kapcsolatos vizsgálatok célja a hiányosságok, sérülékenységek azonosítása mellett az intézményekre vonatkozó valós fenyegetettség felmérése, a várható reputációs kockázatok számszerűsítése érdekében. Fontos szempont továbbá a hatékonyság vizsgálata, illetve a kockázatok lehetséges okainak feltárása és megértése. Az AML/CFT vizsgálatok kiterjednek arra is, hogy egy adott jogsértés vagy szabálysértések sorozata miért következett be, vagy egy adott jogsértés jelezhet-e szélesebb körű rendszerbeli vagy belső kontrollhiányosságokat. Jelentős figyelmet kap a felügyelt intézmények vezetőinek tájékoztatása a vizsgálatok során azonosított AML/CFT kockázatokról.

Az MNB célvizsgálatot folytatott le a Raiffeisen Bank Zrt.-nél a hitelintézet pénzmosás- és terrorizmusfinanszírozás-megelőzési tevékenységének ellenőrzésére. Az MNB hiányosságként értékelte, hogy a bank bár dinamikus kockázátértékelési rendszert alakított ki, mely meghatározza ügyfelei aktuális kockázati besorolását, azonban bizonyos ügyfélkörét nem a hazai jogszabályi elvárásoknak megfelelő kockázati kategóriába sorolta. Az MNB továbbá rendszerszintű hiányosságokat állapított meg a bank ügyfél-átvilágítási gyakorlatában, többek között nem tartotta megfelelőnek egyes magas kockázatot jelentő ügyfélcsoportok kiemelt figyelemmel kísérését, az ügyfél-átvilágítási adatok elvárt rendszerességű felülvizsgálatának elvégzését, a vagyon forrásáról elvárt nyilatkozat beszerzését, illetve az okmánymásolatok felhasználását az ügyfelek ügyleteinek monitoring kötelezettsége során. Problémák merültek fel a pénzmosás-megelőzéssel kapcsolatos belső kontrollok terén is: a magasabb kockázatra utaló megerősített eljárás és – az ezzel logikailag ellentmondásos – alacsony kockázati besorolás együttes alkalmazását a bank nem ellenőrizte hatékonyan, valamint a kiszervezett riasztás-előszűrés felett is hiányzott a megfelelő banki kontroll. A célvizsgálat során feltárt jogsértések miatt az MNB összesen 41,25 millió forint felügyeleti bírságot szabott ki. A vizsgálat során az MNB negatívumként értékelte, hogy a bank a hazai jogszabályi elvárásokat gyakorlatába nem építette be kiegészítő jelleggel a bank csoportszintű elvárásaihoz, valamint azt, hogy a vizsgálat által feltárt hiányosságok számos esetben rendszerszintűek voltak. Az MNB ugyanakkor pozitívumként értékelte, hogy a bank dinamikus kockázátértékelést vezetett be, valamint azt, hogy a bank vezetősége a pénzmosás- és terrorizmusfinanszírozás-megelőzési területet kiemelten támogatja.

Ugyancsak lezárult a 3 hitelintézet – BNP Paribas Magyarországi Fióktelepe (BNP Paribas), Deutsche Bank AG Magyarországi Fióktelepe (Deutsche Bank), illetve KDB Bank Európa Zrt. (KDB Bank) – bevonásával, az ügyfelek tényleges tulajdonosának azonosítása és az ezzel összefüggő kötelezettségeik teljesítésének ellenőrzésére végzett témavizsgálat. Az MNB hiányosságot tapasztalt a KDB Banknál az ügyfelek időszakos felülvizsgálatával, valamint a kockázatba sorolási és ügyfél-átvilágítási gyakorlatával, valamint a másodlagos belső védelmi vonalak működésével kapcsolatban, míg a BNP Paribas esetében hiányosságot tárt fel annak tényleges tulajdonosi nyilvántartásának adatainak naprakészsége körében, illetve a tényleges tulajdonosi információk helytállósága tekintetében. Ezeken felül a vizsgálat a Deutsche Banknál hiányosságot tapasztalt a tényleges tulajdonosok vonatkozásában rendelkezésre álló adatok naprakészségét illetően. A feltárt problémák miatt az MNB a KDB Bankra 3 millió forint, a BNP Paribas-ra pedig 600 ezer forint felügyeleti bírságot szabott ki.

FOGYASZTÓVÉDELMI TEVÉKENYSÉG

Minden évben január 31-ig a hazai banki folyószámlával rendelkező lakossági ügyfelek egyéni éves díjkimutatást kapnak ingyenesen bankjuktól. Ez postán vagy elektronikusan érkezik, a bankkal egyeztetett kapcsolattartási forma szerint. A pár oldalas, egységes formátumú díjkimutatás egyszerűen mutatja be a bankszámlához kapcsolódó díjakat és külön-külön sorokban összegzi a számlavezetés, különböző fizetések (például utalások, beszedések), bankkártya, készpénzfelvétel, folyószámlahitel (ha van), és egyéb szolgáltatások összesített terheit is. Felsorolja, hogy az ügyfél hány tranzakciót végzett, mennyi volt ezek egységnyi és összesített díja, s ha voltak ingyenes tranzakcióik (pl. a havi kétszeri díjmentes készpénzfelvételi lehetőség), akkor hány műveletért kellett ténylegesen fizetni. Jelzi, hogy mennyi kamatbevételt ért el az ügyfél, illetve mekkora összegre rúgott folyószámlahitelének kamatköltsége. A díjkimutatás és az MNB Bankszámlaválasztó

¹⁰ Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism

programja¹¹ révén az ügyfelek összehasonlíthatják bankszámlájuk terheit más számlacsomagok ajánlataival. Az MNB tevékenysége során kiemelten ellenőrizte az éves díjkimutatás megküldését. Az ügyfélkiszolgálást érintő informatikai hibák vagy fejlesztések esetén ellenőrizte az érintett fogyasztók tájékoztatásának megfelelőségét, továbbá az adatszolgáltatások alapján azonosított fogyasztóvédelmi kockázatokkal (pl. panaszszámok emelkedése) kapcsolatban is aktív folyamatos felügyelést folytatott az MNB. A negyedév során összesen 21 fogyasztóvédelmi figyelmeztetést küldött a hitelintézeteknek, illetve a bankcsoportokhoz tartozó pénzügyi vállalkozások és pénzforgalmi intézményeknek, elsősorban az egyoldalú díjemeléssel és a reprezentatív példa megjelenítésével kapcsolatos szabályoknak történő megfelelésre, valamint a túlzott eladósodottság kockázatairól szóló tájékoztató és a panaszkezelési szabályzat aktualizálására tekintettel.

Az MNB célvizsgálat keretében ellenőrizte az MBH Bank Nyrt. egyes termékeinek kereskedelmi kommunikációját. A vizsgálat alapján a bank hiteltermék hirdetése a hitelköltség tekintetében téves várakozást kelthetett és a THM¹² érték feltüntetésénél is hiányosságok merültek fel. Emellett a kedvezményes kamattal meghirdetett, automatikusan megújuló betéti termék hirdetésben a nem kedvezményes egységesített betéti kamatláb mutató érték feltüntetésének elmaradását is megállapította. A jogsértésekre tekintettel az MNB 14 millió forint bírságot szabott ki a bankra.

2025 márciusában az ügyfelek – szerződéses évfordulójuk előtt – ismét ingyenesen köthették át lakásbiztosításukat eddigi biztosítójuknál, vagy biztosítót is válthattak, ha jobb minőségű szolgáltatást és/vagy kedvezőbb díjakat találtak. A biztosítók a lehetőségről február 15-ig a megszokott kommunikációs csatornákon (levélben, emailen stb.) értesítették ügyfeleiket. Aki felmondta szerződését, ezt biztosítójánál írásban – neve, a biztosított ingatlan címe és kötvényszáma megadásával – indoklási kötelezettség nélkül tehetette meg március 1. és 31. között. A módosított szabályozás szerint a szerződések április 30-ával szűnnek meg és az újrakötött szerződések fordulónapja a jövőben egységesen május 1-je lesz. A kampány célja a piaci verseny erősítése, a szolgáltatások átláthatóbbá és kedvezőbb ár-érték arányúvá tételének ösztönzése. Az átkötési időszakra készülve az MNB honlapjának Minősített Fogyasztóbarát Otthonbiztosítási (MFO)¹³ és Pénzügyi Navigátor fogyasztóvédelmi oldalain¹⁴ és a közösségi médiában fogyasztóvédelmi kampányt indított az ügyfelek döntéseinek segítése céljából. Az ügyfelek kérdések és válaszok¹⁵ formájában, valamint az MNB ügyfélszolgálatán és a vármegeye székhelyeken elérhető Pénzügyi Navigátor tanácsadó irodákban is további részletes segítséget kaphatnak.

A pénzügyi felügyelet 2021-től negyedévente teszi közzé a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításának (kgfb) díjak és károk alakulását bemutató indexét¹⁶, az általa működtetett, biztosítói adatszolgáltatáson alapuló Központi Kgfb Tételes Adatbázis (KKTA) segítségével. Az MNB honlapjának külön felületén színes infografika segítségével mutatja be a friss adatokat, amelyek 2016 első negyedévéhez viszonyítva jelzik a személygépkocsik átlagos éves díjának, illetve a többi járműosztály átlagdíjainak éves és negyedéves változását. 2024. végén 57 324 forint volt a normál használatú személyautók kgfb átlagos éves díja, ami 1,2 százalékos csökkenést jelez az előző negyedéves értékhez képest. Ezen belül a vidéki autósok átlagos éves díja (kb. 53 ezer forint) több mint 28 ezer forinttal maradt el fővárosi társaiktól (közel 82 ezer forint). Az első negyedéves emelkedést követő két negyedévben a növekedés üteme lassult, a negyedik negyedévben megfordult, így visszatértünk a félévkor tapasztalt díjszinthez. Mindeközben kárráfordítás tekintetében negyedéves alapon csupán 0,2 százalékos emelkedés látszik, ami azt jelenti, hogy a hat negyedév óta először a kárráfordítás növekedési üteme meghaladja a díjakét. Éves alapon összességében 8 százalékkal emelkedett az országos átlagdíj, a fővárosi szerződésekénél 10 százalék, míg a nem budapestiekénél 8 százalékos növekedés tapasztalható 2023 utolsó negyedévével összevetve. Az éves kárráfordítás növekedésének mértéke a díjakénál enyhébb 3 százalék volt. Az infláció mérséklődésével a díjemelések konszolidációja lenne indokolt, ezt mutathatja már a negyedik negyedéves csökkenés. Az MNB – adóhatásoktól és kárráfordítástól megtisztított – korrigált személyautós Kgfb-indexe közel azonos szinten maradt, a kár és díj olló nem nyílt tovább.

¹¹ <https://bankszamlavalaszo.mnb.hu/kalkulator>

¹² teljes hiteldíj mutató

¹³ <https://www.mnb.hu/mfo>

¹⁴ <https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/lakasbiztositas-ha-nincs-kosson-ha-mar-van-vizsgalja-felul>

¹⁵ <https://www.mnb.hu/mfo#gyik>

¹⁶ <https://statisztika.mnb.hu/modszertanok/mnb-kotelezo-gepjarmu-felelossegbiztositas-index>

Március 10-én, immár ötödik alkalommal jelent meg az MNB Lakásbiztosítás-indexe¹⁷, amely bemutatja a lakásbiztosítási piac díjait és kárait, valamint részletesebb képet ad a lakásbiztosítási állományról. A hazai lakott ingatlanok teljeskörű (ingatlan és ingóság) lakásbiztosításainak éves átlagdíja tavaly év végére 17,1 százalékkal, 66,1 ezer forintra nőtt 2023. negyedik negyedéhez képest, miközben a kárráfordításszintje nem változott számottevően. Ezen belül a budapestiek 63,6 ezer, míg a fővároson kívüliek – átlagosan jóval nagyobb alapterületű ingatlanaik után – 66,5 ezer forintnyi díjat fizetnek. A teljeskörű (ingatlan és ingóság) megkötött Minősített Fogasztóbarát Otthonbiztosítások (MFO) átlagdíja 22,1 százalékkal kedvezőbb a lakott teljeskörűen biztosított ingatlanok éves átlagdíjánál, míg kárráfordítása 19,7 százalékkal magasabb. Ez összességében a biztosítottaknak 53,7 százalékos ügyfélőnyt jelent az egyéb piaci termékekkel összevetve. A rögzített, azonos biztosítási összeg (70 millió Ft) mellett vizsgált átlagdíjakat tekintve a 2024. első félévében a díjnövekedést visszafogta a 2024. márciusi lakásbiztosítási kampány, azaz azonos biztosítási fedezetet alacsonyabb díjon kaphattak az ügyfelek. A harmadik negyedévtől azonban kisebb növekedés látható, azaz magasabb díjjal lehetett biztosítani egy ugyanakkora biztosítási összegű ingatlant, mint az év első felében. Egy 70 millió forint biztosítási összegű ingatlannál közel 18 ezer forinttal olcsóbb volt az MFO termékek átlagos éves díja. Országosan egy év alatt átlagosan 21 százalékkal emelkedett az egy négyzetméterre jutó átlagos biztosított négyzetméterár, ami így 501 ezer forint lett. Ez az egy négyzetméterre jutó érték Budapesten 31 százalékkal magasabb, mint az országos átlag és 659 ezer forintot tett ki. A biztosítási összeg a piacon tavalyi év folyamán 32,3 százalékkal emelkedett, ami jóval meghaladja a díjemelkedés ütemét, így javult az otthonbiztosítások ár/érték aránya.

INFORMATIKAI FELÜGYELET

A pénzügyi szektor intézményei mindig is az informatikai innovációk elsődleges alkalmazói voltak, és ma is minden modern megoldást használatba vesznek a minél nagyobb ügyfélélmény elérése érdekében. Sajnos a modernizáció kéz a kézben jár az újfajta IT biztonsági kockázatok megjelenésével. Ennek megfelelően az újabb technológiák egyre erősebb szakmai felügyeletet is igényelnek. Az informatikai felügyelet a pénzpiaci, a tőkepiaci, biztosítási, valamint pénztárpiaci átfogó vizsgálatokban kiemelt szerepet lát el, amely keretében mindig a legújabb technológiákra vonatkozó kontrollok vizsgálatával is kiegészül a vizsgálati programunk.

A technológiák folyamatos modernizációja és változása mellett a jogi környezet állandó változása is beépül az informatikai vizsgálati és felügyeleti módszertanokba. A felügyeleti tevékenységek kapcsán szintén új elem, hogy a 2025. január 17-től alkalmazandó DORA rendelet¹⁸ elvárásai megjelentek az engedélyezési módszertanokban, új útmutatók készültek. Fontos változás, hogy a harmadik felektől igénybe vett szolgáltatások vonatkozásában a jelenlegi kiszervezés-bejelentési kötelezettség kiegészül egy újabb, a kritikus és fontos szolgáltatásokra vonatkozó elemmel. A megváltozott jogszabályi rendelkezések okán az informatikai rendszerek védelmére, valamint a közösségi és publikus felhőszolgáltatások igénybevételére vonatkozó MNB ajánlások felülvizsgálata is megtörtént. A rendelet előírásainak teljesítésére elkészült az MNB incidens adatszolgáltatási felülete, amelyre az első negyedévben már több, a küszöbértéket elérő incidenst is bejelentettek.

A pénzügyi közvetítőrendszer biztonsága és ellenállóképessége fenntartásának erősítése érdekében a 2024-ben meghosszabbított KiberPajzs program keretében az edukációs tevékenységen felül a pénzügyi visszaélésekkel kapcsolatos megelőzés operatív szinten is erősödik, így a hívószám hamisítások és az üzenetekben küldött csaló hivatkozások kiszűrésére, az online és a kártyás csalások megelőzésére, a kereszthitelesítés alkalmazására, illetve a csaló internetes oldalak bejelentésére is megoldásokat nyújt a program: jogszabálmódosítási javaslatokkal élt a jogalkotók felé, amelyek egy része már bekerült a jogi környezetbe, valamint komoly előrelépések történtek az ezeket támogató technikai kontrollok alkalmazásáról is.

¹⁷ <https://statisztika.mnb.hu/publikacios-temak/felugyeleti-statisztikak/biztositasi-piaci-szervezetek/mnb-lakasbiztositas-index>

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2554 rendelete (2022. december 14.) a pénzügyi ágazat digitális működési rezilienciájáról

Az uniós kriptoeszközökre vonatkozó rendelet (MiCA)¹⁹ 2024. június 30-tól kezdődően alkalmazandó Magyarországon a stablecoinok tekintetében és év végétől minden egyéb esetben. A szabályozás magyarországi részletszabályait meghatározó, a kriptoeszközök piacáról szóló törvény²⁰ alapján a Magyar Nemzeti Bank látja el a felügyeleti hatósági jogkört. A szabályozás alkalmazására való felkészülést segítő, az MNB állásfoglalásokat, illetve tájékoztatásokat tett közzé, valamint szakmai kérdéseket válaszolt meg mind a szervezeten belüli, mind pedig a szervezeten kívüli érintetteknek. Megkezdődött a kriptoeszköz-szolgáltatói engedélyezési eljárások időszaka, valamint az MNB az elmúlt időszakban tovább támogatta a kriptoeszköz-kibocsátók, valamint a kriptoeszköz-szolgáltatók MiCA előírásainak megfelelő tevékenységének biztosítását, figyelemmel a MiCA 143. cikkében szabályozott átmeneti rendelkezésekre is.

KIBOCSÁTÓI FELÜGYELÉS ÉS PIACFELÜGYELETI ELJÁRÁSOK

Az MNB a befektetők érdekeinek védelmében a Nutex Nyrt.-vel szemben törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezett a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságánál. A tőzsdei kibocsátó legutóbbi, 2024. december 29-én, vasárnap – annak fővárosi székhelye ellenére – Kehidakustányban megtartott közgyűlésén ugyanis észlelte a részvényesek által a közgyűlést megelőzően (illetve később is) jelzett, vélt vagy valós kifogásokat. A törvényességi felügyeleti eljárás megindítása iránti kérelemben az MNB – többek között – sérelmezte, hogy a Nutex Nyrt. az említett közgyűlésre vonatkozó meghívóban szereplő, az előzetes regisztrációra vonatkozó előírást a közgyűlésen megjelent részvényesekre nézve hátrányos megkülönböztetéssel, önkényesen alkalmazta. Egy késve érkezett részvényes esetében a kibocsátó nem tagadta meg a regisztrációt. Ezen túlmenően az MNB a kibocsátó alapszabálya kapcsán is több ponton a jogszabályi megfeleléssel kapcsolatos aggályát fejezte ki. A kérelemben az MNB jelezte, hogy sem számára, sem a hozzá fordult részvényeseknek nem átlátható, hogy a Nutex Nyrt. igazgatótanácsa az alapszabály rendelkezéseit betartja-e; valamint az sem, hogy a kibocsátó igazgatótanácsa milyen alapon korlátozza a részvényeseknek a Polgári Törvénykönyvben biztosított jogát.

Az MNB piacfelügyeleti eljárást folytatott, amelyben azt vizsgálta, hogy a PannErgy részvénnel folytatott tőzsdei kereskedés során 2022 januárjától sérültek-e a piaci visszaélések tilalmára vonatkozó európai uniós rendelet (MAR²¹) előírásai. A pénzügyi felügyelet megállapította, hogy a PannErgy Nyrt. közgyűlése 2022 áprilisában jelentős arányú saját részvény visszavásárlására hatalmazta fel a társaság igazgatóságát. Az erről szóló közgyűlési határozatot a kibocsátó jogszabályszerűen meg is jelentette az MNB hivatalos közzétételi portálján. A vizsgálat ugyanakkor feltárta, hogy a PannErgy Nyrt. 2022 májusa és 2023 decembere között olyan volumenű vételi megbízást adott be a Budapesti Értéktőzsdén (BÉT) saját részvényeire, hogy az azok alapján létrejött ügyletek 112 kereskedési napon át meghaladták a PannErgy részvény adott napi teljes forgalmának 50 százalékát, 40 kereskedési napon annak 75 százalékát, 12 kereskedési napon pedig annak 90 százalékát. Az MNB kizárólag azon, szokásos tőkepiaci kereskedéstől eltérő magatartásformákat szankcionálja, amelyek az észszerűen eljáró befektetők befektetési döntéseinek befolyásolására alkalmasak lehetnek. Ezért a PannErgy Nyrt. ügyletei közül kiszűrte azokat, amelyek paraméterei kirívóan eltértek a szokásos tőzsdei kereskedés jellemzőitől. A jogsértést megvalósító megbízások – a MAR előírásait megsértve – hamis vagy félrevezető jelzést közvetíthettek a PannErgy részvény tőzsdei kereskedési forgalmának alakulásáról, így sértve a pénzügyi eszközök kereskedésének tisztaságát, átláthatóságát, s ezáltal a tőkepiac integritását. E magatartás kifejezetten alkalmas volt arra, hogy hamis benyomást keltsen a befektetőkben a részvény valós piaci megítéléséről. Az MNB azt állapította meg, hogy a PannErgy Nyrt. – az erre utaló nyilvános kommunikációja ellenére – a MAR szerinti részvény-visszavásárlási programot ténylegesen nem indított, valójában tehát a piaci manipuláció alóli mentességet biztosító rezsím korlátain kívül cselekedett. Az MNB mindezek okán megtiltotta a PannErgy Nyrt.-nek a piaci manipulációra vonatkozó rendelkezések ismételt megsértését, 10 millió forint piacfelügyeleti bírságot szabott ki rá és tiltott piacbefolyásolás gyanújával feljelentést tett. A bírságösszeg megállapításánál súlyosító körülménynek számított, hogy a kibocsátó cselekményét a tőzsdére bevezetett nyilvános értékpapír kibocsátójaként követte el, ismétlődő jelleggel, több hónapon át. A jogsértéssel érintett időszakban ráadásul a PannErgy részvény a Prémium tőzsdei kategóriába tartozott, s szerepelt a BUX és BUMIX indexkosarakban is.

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1114 rendelete (2023. május 31.) a kriptoeszközök piacairól

²⁰ 2024. évi VII. törvény a kriptoeszközök piacáról

²¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 596/2014 rendelete (2014. április 16.) a piaci visszaélésekről (piaci visszaélésekről szóló rendelet)

Az MNB piacfelügyeleti eljárást folytatott le annak megállapítására, hogy egy magánszemély végzett-e üzletszerűen – azaz rendszeresen, ellenérték fejében nyereség-, illetve vagyonszerzés végett, előre egyedileg meg nem határozott ügyletek révén – pénzügyi szolgáltatási, különösen pénzügyi szolgáltatás közvetítésére vonatkozó tevékenységet. A pénzügyi felügyelet feltárta, hogy a magánszemély legalább 76 természetes személlyel kötött megbízási szerződéseket annak érdekében, hogy megváltoztassa az érintett adósok pénzügyi szolgáltatási szerződéseinek feltételeit. A magánszemély honlapján kínálta fix alapidíjas és sikerdíjas szolgáltatását, azt rendszeresen, közel száz adósság rendezése ügyében, ellenérték fejében, nyereség-, illetve vagyonszerzés érdekében végezte. Az általa több éven át megkötött ügyletek emellett nem voltak előre egyedileg meghatározottak, vagyis tevékenysége összességében üzletszerűnek minősült. A magánszemély ugyanakkor nem rendelkezett az MNB engedélyével pénzügyi alkuszi vagy jelzáloghitel-közvetítői tevékenység végzésére. Az MNB mindezek alapján azonnali hatállyal megtiltotta, hogy a magánszemély engedély nélküli pénzügyi szolgáltatás közvetítési tevékenységet végezzen, s feljelentést is tett az ügyben. A feltárt jogszabálysértés miatt a felügyelet 18,3 millió forint piacfelügyeleti bírságot is kiszabott a természetes személyre. A bírságösszeg kapcsán súlyosbító körülménynek minősült, hogy a magánszemély nagyszámú tartozás és adós esetében járt el jogosulatlanul, s tevékenységét huzamosabb időn át végezte. Enyhítő tényezőnek számított ugyanakkor, hogy a magánszemély együttműködött a vizsgálat során, s elismerte az MNB által feltárt szinte valamennyi esetet.

AZ MNB ZÖLD PROGRAMJA

A Zöld Program céljainak támogatása érdekében 2025. január 31-től módosult a Zöld tőkekövetelmény-kedvezmény program feltételrendszere. A Zöld Minősített Fogyasztóbarát Lakáshitelek (Zöld MFL) pályázati feltételrendszerének módosítása szerint az MNB 2025. április 1-jétől elvárja, hogy az MFL keretében lakossági ügyfeleknek nyújtott zöld célú – fenntartható lakóépület építésére, vásárlására, felújítására és korszerűsítésére vonatkozó – hiteligénylése esetén a konstrukciót a hitelintézetek Zöld MFL-ként nyújtsák. Utóbbi konstrukciókat az egyéb fogyasztóbarát lakáshitelekhez képest minimum 0,5 százalékpontnyi kamatkedvezménnyel kell nyújtani az ügyfeleknek. E kamatkedvezmény ösztönzésére az MNB úgy döntött, hogy a Zöld MFL-ek után az eddigi – alapesetben számított – 5 év helyett 10 naptári évig részesülhetnek tőkekövetelmény-kedvezményben az ezt folyósító hitelintézetek. A jegybank emellett kiszélesítette a programba bevonható kiterjesztések listáját is, ami többek között támogatja az uniós Taxonómia rendelet további, nem éghajlatváltozáshoz kötődő környezeti célkitűzéseire hozzájáruló finanszírozás erősödését. A jegybank döntött a tőkekövetelmény-kedvezmény program meghosszabbításáról is. Ez alapján 2025. év vége helyett a 2026. december 31-ig kihelyezett ügyletek részesülhetnek tőkekövetelmény-kedvezményben. Ezt követően az MNB rendszeres felülvizsgálati mechanizmus keretében, egy mutatószámrendszer alapján határoz majd a programok évenkénti meghosszabbításáról. Az MNB Zöld tőkekövetelmény-programjában érintett összes hitelintézeti kiterjesztés (fennálló tőketartozás) volumene 2024. negyedik negyedév végén 1345 milliárd forintot tett ki. Ebből 1229 milliárd forint volt a zöld hitelek összege (987 milliárd forintnyi a vállalati, 242 milliárd forintnyi pedig a lakossági piacon), míg a zöld kötvények értéke 116 milliárd forintra rúgott.

Az MNB a befektetési alapkezelők, biztosítók és önkéntes nyugdíjpénztárak számára megújította a fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételekről szóló, az uniós SFDR²² és Taxonómia szabályozáshoz kapcsolódó korábbi kérdések és válaszok gyűjteményét. A 2025 márciusában publikált dokumentum²³ csökkenti az érintett rendeletek alkalmazása során felmerült jogalkalmazói bizonytalanságot, továbbá támogatja a piaci szereplőket a termékfejlesztésben, egyúttal a hazai zöld – SFDR hatálya alá tartozó - pénzügyi termékek számának növelésében.

Az MNB továbbra is elkötelezett a saját működéséből fakadó környezeti terhelés mérséklésére, illetve annak ellentételezésére. A jegybank 2025 januárjában jelentette be legújabb karbonsemlegesítési projektjét, melynek keretében a WWF Magyarországgal együttműködve 36 hektáron valósít meg élőhely-rekonstrukciós projektet a Hortobágy Nemzeti Parkban Kállósejmen térségében. Ennek során tájhonos erdőket telepít, mezővédő fasort alakít ki és visszaállítja a fajgazdag homoki gyepterületet, megőrizve a biológiai sokféleséget és enyhítve a klímaváltozás hatásait. E lépés is a program része, amellyel az MNB hat év alatt 75 százalékkal kívánja csökkenteni operatív működésének károsanyag-kibocsátását.

²² A pénzügyi szolgáltatási ágazatban a fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételekről szóló 2019. november 27-ei (EU) 2019/2088 európai parlamenti és tanácsi rendelet

²³ https://zoldpenzugyek.mnb.hu/sw/static/file/SFDR_QA.pdf

ÜGYFÉLSZOLGÁLATI TEVÉKENYSÉG

Az MNB ügyfélszolgálatához 2025 első negyedévében összesen 6327 db ügyfélszolgálati megkeresés és kérelem érkezett. A megkeresések és kérelmek szektor szerinti megoszlása érdemben nem változott a korábbi időszakokhoz képest, így az ügyféljelzések legnagyobb arányban most is a pénzügyi piacot érintették, ezt a biztosítási piac követte. Az ügyfelek leggyakrabban hitelezéssel, pénzforgalmi szolgáltatásokkal, nem-életbiztosításokkal, valamint behajtással és követeléskezeléssel kapcsolatos kérdéskörökben fordultak az MNB ügyfélszolgálatához.

Az MNB ügyfélszolgálatára 2025 első negyedévében havi átlagban 114 kibercsalásra vonatkozó ügyféljelzést kapott. A kibercsalásokon belül már 2023 során erősödő tendenciát mutatott az MNB nevével elkövetett visszaélések száma és ez a trend tovább erősödött 2024-ben is, a tavalyi 232 esetet követően 2025. március végéig az Ügyfélkapcsolati Információs Központ 77 ezzel kapcsolatos bejelentést fogadott. 2025. februárban ügyféljelzés érkezett arra vonatkozóan, hogy csalók az MNB nevében bankokra vonatkozó elégedettségi kérdésekkel telefonálnak, megtudakolva a számlavezető bank nevét és az ügyfél e-mailes elérhetőségét. Az ügyfél ezt követően adathalász e-mailt kap az MNB nevével visszaélve, amely adathalász linket tartalmaz. Az MNB sajtóközleményben hívta fel a figyelmet az új kibercsalási módszerre, illetve a KiberPajzs honlapon is figyelem felhívást helyezett el. Az elkövetési módok közül jelentős továbbá a csomagküldő szolgálat nevével visszaélő adathalász üzenet, e-mail küldése, a hamis befektetési lehetőségek ajánlása, valamint a hamis banki telefonhívás.

4. Szanálás

SZANÁLÁSI TERVEZÉS ÉS SZANÁLHATÓSÁG ÉRTÉKELÉSE, MREL-KÖVETELMÉNYNEK TÖRTÉNŐ MEGFELELÉS

Az MNB, mint csoportszintű szanálási hatóság az éves ütemtervnek megfelelően a jelentős határon átnyúló tevékenységet végző magyarországi székhelyű bankcsoport esetében megindította a szanálhatóság értékelésére irányuló eljárást, amelyhez kapcsolódóan felülvizsgálatra kerül a csoportszintű szanálási terv, illetve azzal párhuzamosan a konszolidált és egyedi, a szavatolótőkére, a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmények (MREL-követelmény) is. A szanálhatóság értékelésére nemcsak a csoport belföldi intézményeinél kerül sor, hanem koordinált vizsgálat keretében a más országokban székhellyel rendelkező leányvállalatoknál is az érintett külföldi szanálási hatóságok közreműködésével. A csoportszintű szanálási terv és a szanálhatóság értékelése, valamint az MREL-követelmények együttes döntések keretében fognak elfogadásra kerülni az év folyamán.

Az Egységes Szanálási Testület (Single Resolution Board – SRB), mint a legjelentősebb bankuniós székhelyű intézmények, illetve bankcsoportokért felelős szanálási hatóság vezetése alatt álló szanálási kollégiumokban is folytatódott a szanálási tervezési, valamint a szanálhatóság értékelésével összefüggő munka. Ennek keretében az MNB, mint a bankuniós anyavállalatok magyarországi székhelyű leányvállalataiért felelős szanálási hatóság több leányvállalat esetében kidolgozta és indokolással ellátva az SRB rendelkezésére bocsátotta az egyedi MREL-követelményekre vonatkozó javaslatait, emellett folyamatban van a csoportszintű szanálási tervek és az MREL-követelményekre vonatkozó együttes döntések elfogadása.

Ezen kívül több, a határon átnyúló együttműködést nem igénylő intézmény esetében is megkezdődtek az előkészületek a szanálási tervek felülvizsgálatára és ehhez kapcsolódóan a szanálhatósági értékelések lefolytatására.

Az MNB az MREL-követelmény teljesítése vonatkozásában az I. negyedév folyamán is helyt adott általános előzetes engedély iránti kérelmeknek az MREL-követelmény felé elszámolható egyes kötelezettségek visszahívása, visszaváltása, visszafizetése vagy visszavásárlása tekintetében. Ezzel párhuzamosan az MNB folyamatosan nyomon követi az MREL-követelmény teljesítésére kötelezett intézmények esetében a rájuk irányadó követelményeknek történő megfelelés státuszát.

AZ INTÉZMÉNYEK SZANÁLÁSI TERVEZÉssel ÖSSZEFÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEIT TÁMOGATÓ KÖZZÉTÉTELEK

Az MNB 2025. első negyedévében az EBA szanálhatóság fejlesztésével összefüggő iránymutatásainak történő hatósági megfelelés biztosítása és az intézményi megfelelés elősegítése céljából honlapján közzétette a szanálhatósági önértékelések elkészítésének formáját meghatározó sablont.

KOLLEKTÍV PÉNZALAPOKKAL KAPCSOLATOS FELADATOK, A SZANÁLÁSI ALAP TAGINTÉZMÉNYEINEK RENDSZERES ÉVES DÍJFIZETÉSE

Az MNB képviselői aktívan részt vesznek a Szanálási Alap és az Országos Betétbiztosítási Alap igazgatótanácsainak munkájában. Emellett 2025. I. negyedévében az MNB a vonatkozó bizottsági rendelet és a szanálási törvény rendelkezéseinek megfelelően folytatta a Szanálási Alapba fizetendő rendszeres éves díjak számítására vonatkozó előkészületeket az intézmények által teljesített adatszolgáltatásokban foglalt információk feldolgozásával.

A SZANÁLÁSI VAGYONKEZELŐVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Az MSZVK Magyar Szanálási Vagyonkezelő Zrt. feletti tulajdonosi jogokat a szanálási törvény alapján az MNB gyakorolja, ennek keretében döntött a Szanálási Követeléskezelő Zrt.-nek, mint leányvállalatnak az MSZVK Zrt.-be történő beolvadásáról, valamint elfogadta a szanálási vagyonkezelő új középtávú üzleti tervét.

NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS, RÉSZVÉTEL AZ EURÓPAI UNIÓS SZABÁLYOZÁSI KÖRNYEZET ALAKÍTÁSÁBAN

Az MNB szakértői továbbra is résztvevői az Európai Bankhatóság (European Banking Authority - EBA), az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (European Securities and Markets Authority – ESMA), illetve az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság (European Insurance and Occupational Pensions Authority – EIOPA) szanálási munkacsoportjainak. Az MNB az EBA által kialakított, a szanálási hatóságok szanálási tervezési és végrehajtási tevékenységének konvergenciáját célzó éves program (EREP - European Resolution Examination Programme) keretében az idei évben is az EBA rendelkezésére bocsátotta a program megvalósításához szükséges információkat a szanálási hatósági gyakorlatáról.

A fentiek mellett, az MNB szakértői a bankszanálás terén megszerzett tapasztalataik beépítésével részt vállaltak az uniós jogalkotási szerveknek, illetve az EBA-nak elsősorban a hitelintézetek és befektetési vállalkozások szanálási irányelvéből eredő másodszintű szabályozó eszközök felülvizsgálatát, valamint az EIOPA-nak a biztosítók szanálási keretrendszerét létrehozó irányelvből eredő másodszintű szabályozó eszközök kidolgozását célzó munkájában.

5. Nemzetközi tartalékok

2025 első negyedévének végén az MNB nemzetközi tartalékai 45,6 milliárd eurót tettek ki, ami mintegy 1 milliárd euro növekedést jelent a 2024 év végi 44,6 milliárd eurós szintjéhez képest.

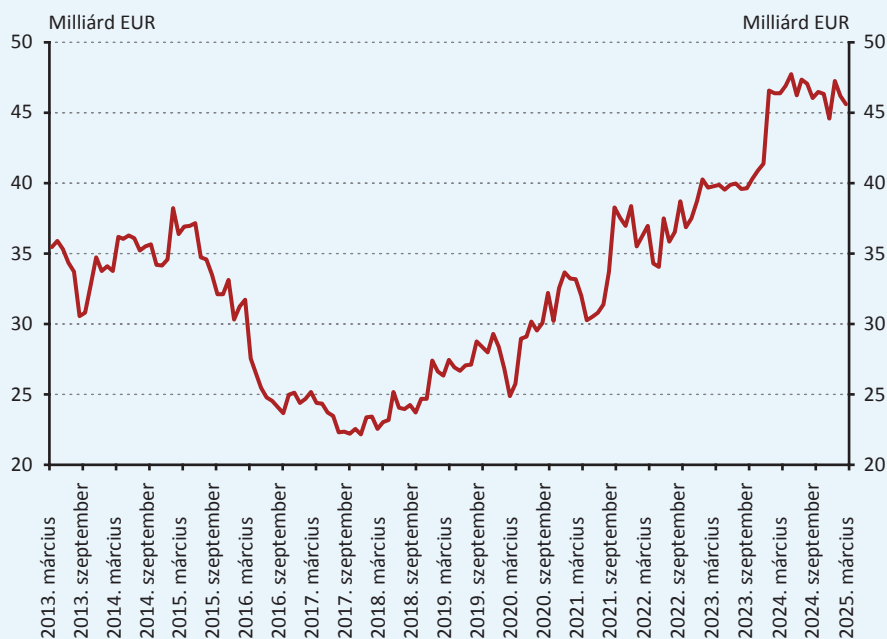
A növekedés hátterében leginkább az Államadósság Kezelő Központ (ÁKK) januárban végrehajtott kötvénykibocsátásai (egy 10 éves 1,5 milliárd névértékű és egy 15 éves 1 milliárd névértékű zöld euro kötvény) álltak.

Ezt ellensúlyozták az ÁKK adósságtörlesztési célú tételei (többek között a márciusi USD denominációjú ECP lejárat) és a Magyar Államkincstár (MÁK) devizakiadásai.

Az Európai Bizottsággal szemben a nettó forrás beérkezés 2025 első negyedévében semleges volt.

5. ábra

A nemzetközi tartalékok szintjének alakulása (milliárd EUR)

6. Készpénzlogisztikai tevékenység

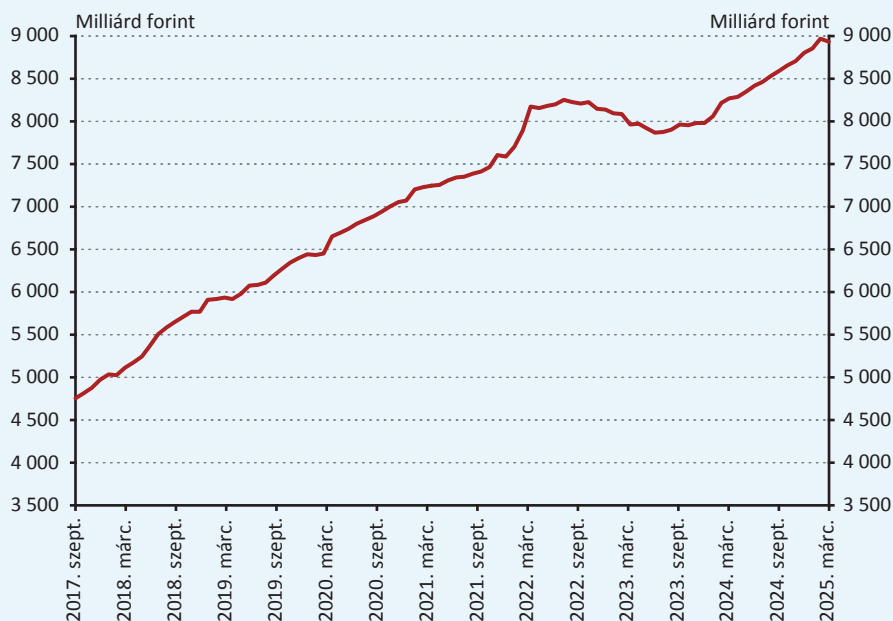
A FORGALOMBAN LÉVŐ KÉSZPÉNZ

2025. I. negyedév végén a forgalomban lévő készpénzállomány 8,0 százalékkal, nominálértéken 668,5 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszaki szintjét, március végére elérve a 8972,5 milliárd forintot.²⁴ Az év első három hónapjában a készpénzállomány 75,0 milliárd forinttal, 0,8 százalékkal bővült. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított adatok alapján a forgalomban lévő készpénzállomány az első negyedévben 1,5 százalékkal volt magasabb a 2024. december végi állományhoz képest.

Az I. negyedév készpénzes folyamatait vizsgálva kiemelendő, hogy március hónapban a forgalomban lévő készpénzállomány 0,4 százalékkal csökkent havi bázison, ezzel a 2023 augusztusa óta folyamatosan tartó mérsékelt növekedési pálya tört meg. A készpénzállomány alakulásához hozzájárulhatott az infláció növekedése, ami a korábbi időszakban is meghatározó, ún. óvatossági készpénzkereslet mérséklődését okozhatta. Ezt támasztja alá a forgalomban lévő bankjegycímletek volumenének alakulása is, ahol a forgalomban lévő húszezer és tízezer forintos címletek együttes értéke éves bázison 2025 januárjától kezdve csökkenő ütemű növekedést mutat.

6. ábra

A forgalomban lévő készpénz értéke a gazdaságban, szezonálisan és naptárhatással igazított adatok

Forrás: MNB.

²⁴ Ebben az értékben nem szerepel a bevont, de még visszaváltható bankjegyek értéke, ami az MNB mérlegében kimutatott készpénzállománynak része. A mérlegben szereplő készpénzállomány 9066,3 milliárd forintot ért el, amely az előző év azonos időszakához képest 665,0 milliárd forinttal és 7,9 százalékkal növekedett.

2. táblázat

A forgalomban lévő bankjegyek és érmék²⁵(2025. március 31-i és 2024. március 31-i adatok)²⁶

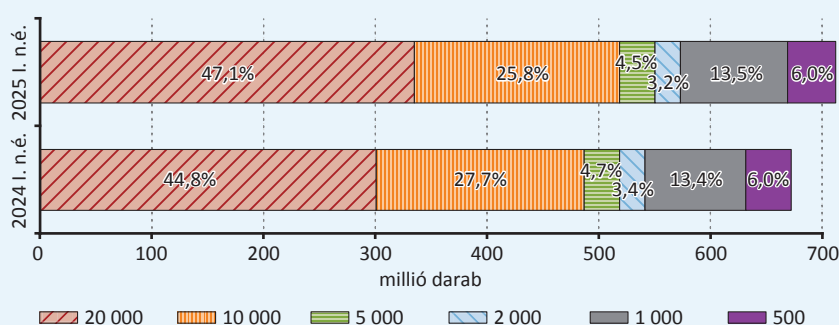
Bankjegyek és érmék	Mennyiség, millió darab		Változás	
	2024	2025	millió darab	%
20 000 forint	301,1	334,9	33,8	11,2
10 000 forint	185,8	183,4	-2,4	-1,3
5 000 forint	31,5	32,3	0,8	2,6
2 000 forint	22,8	22,7	-0,1	-0,3
1 000 forint	90,3	95,9	5,5	6,1
500 forint	40,4	42,6	2,3	5,6
Bankjegyek összesen	671,9	711,8	39,9	5,9
200 forint	193,8	202,7	8,9	4,6
100 forint	248,3	260,4	12,1	4,9
50 forint	243,9	256,7	12,9	5,3
20 forint	455,5	478,8	23,2	5,1
10 forint	496,3	516,0	19,8	4,0
5 forint	831,6	868,9	37,2	4,5
Érmék összesen	2469,4	2583,5	114,1	4,6

Forrás: MNB.

A forgalomban lévő bankjegyek értéke 2025. március 31-én 8856,8 milliárd forint, mennyisége 711,8 millió darab volt. Ez értékben 8,1, míg mennyiségben 5,9 százalékos növekedést jelent az előző év azonos időszakához képest. A 10000 és 2000 forintosok darabszáma csekély mértékben, 1,3 és 0,3 százalékkal csökkent, a többi bankjegycímlet forgalomban lévő állománya azonban emelkedett. A 20000 forintosok iránti keresletbővülés volt a legnagyobb, 11,2 százalékos, az 1000 forintosok száma 6,1 százalékkal, az 500 forintosoké 5,6 százalékkal, az 5000 forintosok száma 2,6 százalékkal emelkedett a bázisidőszakhoz képest. A forgalomban lévő érmék értéke 98,5 milliárd forintot, mennyisége 2583,5 millió darabot tett ki 2025. március végén. Ez értékben 4,8 százalékos, mennyiségben 4,6 százalékos emelkedést mutat 2024 azonos időszakának adataihoz képest. A forgalombővülés valamennyi érmecímletet egyenletesen érintette.

7. ábra

A forgalomban lévő bankjegyek megoszlása

(2025. március 31-i és 2024. március 31-i adatok)²⁷

Forrás: MNB.

²⁵ A táblázat nem tartalmazza a jegybank által kibocsátott emlékérmék és emlékbankjegyek állományát, melyek névértéken a forgalomban lévő fizetőeszközök közé tartoznak.

²⁶ A táblázatban a részadatok és az összesen értékek külön-külön lettek kerekítve, a kerekítés miatt a részadatok összegei eltérhetnek az összesen adatoktól.

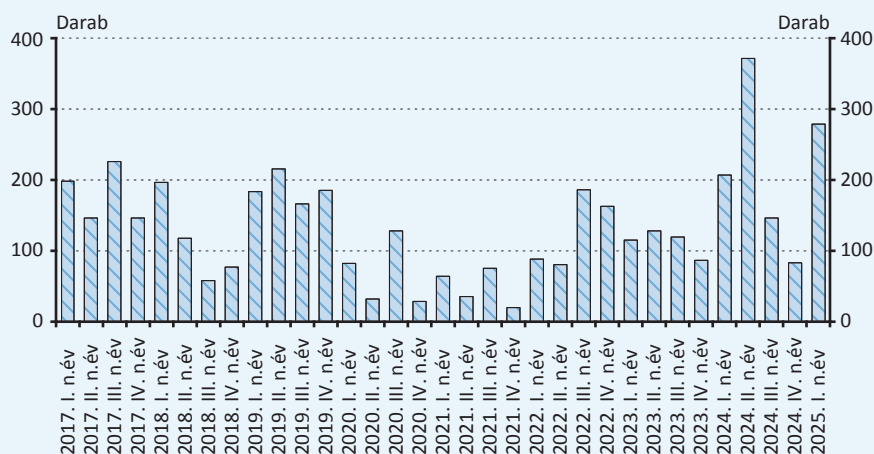
²⁷ Az ábrán a részadatok és az összesen értékek külön-külön lettek kerekítve, a kerekítés miatt a részadatok összegei eltérhetnek az összesen adatoktól.

2025. március 31-én a forgalomban lévő bankjegyek 47,1 százaléka 20000 forintos volt, ami 2,3 százalékponttal magasabb az előző év azonos időszakához képest, ugyanakkor a 10000 forintosok aránya 27,7 százalékról 25,8 százalékra csökkent ebben az időszakban. A két címlet iránti eltérő kereslet főként a készpénzes szolgáltatások gépesítésének, illetve a készpénzes automaták által kezelt címletstruktúrának köszönhető. A két legmagasabb címlet közti átrendeződés tetten érhető a két címlet együttes arányának alakulásán, ami csupán 0,3 százalékponttal haladja meg az egy évvel korábbit és 72,8 százalékot ért el az első negyedév végén. A legkisebb címletek aránya nem változott számottevően az elmúlt év során, míg az 5000 és 2000 forintosok aránya egyaránt 0,2 százalékponttal mérséklődött.

A KÉSZPÉNZHAMISÍTÁS MEGELŐZÉSÉT, VISSZASZORÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉG

2025 I. negyedévének végéig a készpénzforgalomból mindössze 279 darab forinthamisítvány került kiszűrésre. Ez az adat a forinthez hasonló nemzeti valuták sorában továbbra is kiemelten kedvezőnek tekinthető. A lefoglalt forint hamisítványok 24 százaléka a 20000, 66,3 százaléka pedig a 10000 forintos bankjegyek közül került ki. A hamisítások módszereit változatlanul az irodai sokszorosító eszközök (színes fénymásolók, printerek) használata dominálja. A rátekintésre esetenként megtévesztőnek bizonyuló hamisítványok, mind egyszerű érzékszervi vizsgálatokkal (tapintással, fény felé tartva átnézetben vagy mozgatással), mind pedig a pénztárakban alkalmazott kombinált UV-A és UV-C lámpa alatti ellenőrzéssel megbízhatóan azonosíthatók.

8. ábra
A forint hamisításának negyedévenkénti alakulása

Forrás: MNB.

A jegybank szakértői 349 darab különböző valutahamisítványt, ezen belül 300 darab hamis euróbankjegyet vizsgáltak meg 2025 I. negyedévében.

EMLÉKÉRME- ÉS FORGALMIÉRME-EMLÉKVÁLTOZAT-KIBOCSÁTÁS

Az MNB tv. értelmében kizárólag az MNB jogosult bankjegy- és érmekibocsátásra, ideértve az emlékbankjegyek és az emlékérmék kibocsátását is. Az MNB azzal a céllal bocsát ki emlékérméket, hogy állami jelentőségű történelmi, kulturális és tudományos évfordulókról az utókor számára maradandó formában emlékezzen meg, kortárs eseményeket örökítsen meg, valamint nemzeti példaképeknek állítson emléket. Az emlékérmék ismeretterjesztő szerepének minél szélesebb körben való érvényesülése érdekében 2014 óta a nemesfém emlékérmék színesfém változata is kibocsátásra kerül, a nemesfém érmeképeivel megegyezően, de alacsonyabb névértékben.

2025 első negyedévében két tematikában, négy emlékérmét (egy-egy ezüst és ezek színesfém változata) bocsátott ki az MNB. Az emlékérmék fotóit is tartalmazó 2025. évi emlékérmek-kibocsátási program elérhető az MNB honlapján²⁸.

3. táblázat

2025. év első negyedévében kibocsátott emlékérmék

Emlékérme-tematika és kibocsátási időpont		Specifikáció						
		Anyag	Súly g/db	Átmérő / Méret mm	Szél	Kivitel	Névérték Ft	Kibocsátott mennyiség db
	Jókai Mór	Ag .925	31,46	38,61	recézett	Proof	20000	5000
	Kibocsátás: 2025. február 18.	Cu75Ni25	30,8			BU	3000	5000
	Békés vármegye, Békéscsaba	Ag. 925	40	42	finomrecézett szélfelirattal	Proof	25000	6000
	Kibocsátás: 2025. február 20.	Cu90Zn10	29,5			patinázott	3000	10000

*Színjelölés:

 ezüst színesfém

²⁸ [A Magyar Nemzeti Bank 2025. évi emlékérmek-kibocsátási programja](#)

7. Pénzforgalom és értékpapír-elszámolás

PÉNZFORGALMI SZABÁLYOZÁS

A negyedév során az MNB a pénzforgalmi szolgáltatóktól, egyéb vállalkozásoktól és természetes személyektől érkezett megkeresések alapján közvetlenül 13 pénzforgalmi tárgyú állásfoglalást, illetve szakmai véleményt adott ki.

KÖZPONTI VISSZAÉLÉSSZŰRŐ RENDSZER

Annak érdekében, hogy a jogszabályi előírásnak megfelelően a Központi Visszaélésszűrő Rendszer (KVR) éles indítása 2025. július 1-én megtörténhessen, az MNB és a GIRO szoros együttműködésének keretében 2025. első negyedévében tovább folytatódott a rendszer technikai kivitelezése, mellyel párhuzamosan megkezdődtek a banki tesztelések is. A rendszer mesterséges intelligencia segítségével, valós időben értékeli majd a tranzakciók csalási kockázatának mértékét, melynek eredményéről szintén valós időben visszajelzést küld a hitelintézeteknek – így olyan többlet információk szolgáltatásával támogatva az intézmények szűrőrendszereit, amelyek a saját elemzéseikből nem állíthatók elő. Az MNB és a GIRO Zrt. folyamatos egyeztetéseket tart a projekt szereplőivel, így a hitelintézetekkel is annak érdekében, hogy az utóbbi időben ugrásszerűen megnövekedett banki visszaélések visszaszorítása sikeres legyen.

PÉNZFORGALMI ELLENŐRZÉS

2025 első negyedévében pénzforgalmi ellenőrzés tárgykörben egy új hatósági eljárást indított a jegybank. A korábban megindított eljárások esetében négy eljárásnál került beszámolás a határozatokban előírtakról. Ebből egynél határidőhosszabbításra került sor egy hiányosság megszüntetésének megvalósítása érdekében, míg egy másiknál új határozathozatal történt bírság kiszabásával a nem teljeskörű megfelelés miatt.

API VIZSGÁLATOK

A korábban megindított eljárások esetében két eljárásnál került beszámolás a határozatokban előírtakról. Ebből egynél új határozathozatal történt bírság kiszabásával a beszámolás és az intézkedések nem teljesítése miatt.

8. Az MNB statisztikai tevékenysége

MONETÁRIS ÉS PÉNZÜGYI STABILITÁSI STATISZTIKA

Az MNB havonta publikálja a hitelintézetek összevont mérlegének főbb számait. A 2025. februári adatok alapján készített statisztikák 2025. április 2-án jelentek meg.

A szezonálisan nem igazított tranzakciós adatok szerint 2024. december – 2025. február hónapokban összességében a háztartások nettó hitelfelvevők, míg a nem pénzügyi vállalatok nettó hiteltörlesztők voltak. Tranzakciókból eredően mindkét szektor növelte betéteinek állományát.

A háztartások hitelei a tranzakciós adatok alapján mindhárom megfigyelt hónapban nőttek: a szektor nettó hitelfelvétele ebben az időszakban összesen 239,1 milliárd forintot tett ki.

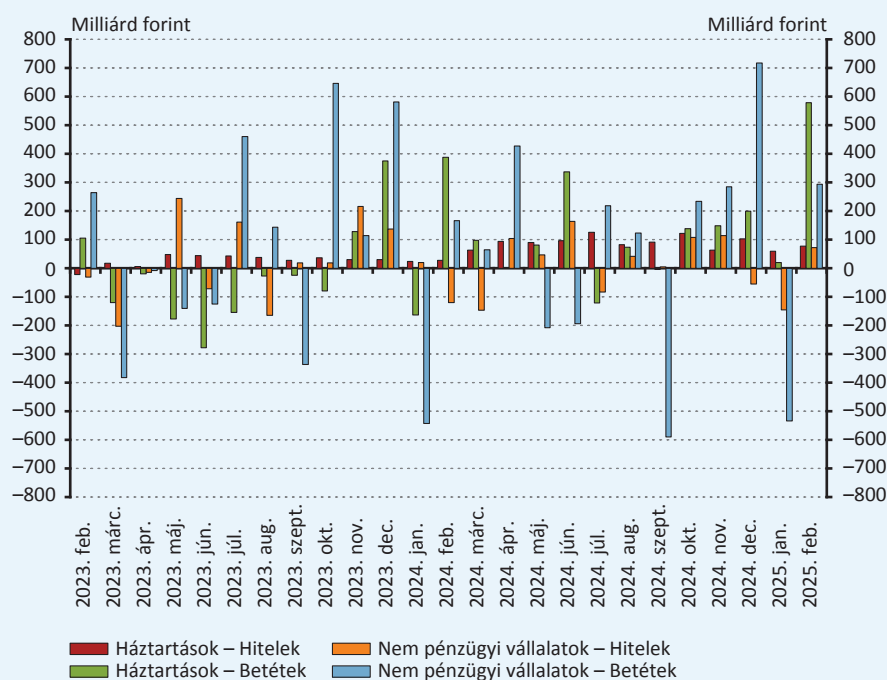
A nem pénzügyi vállalatok hitelei esetében 2024. decemberben és 2025. januárban csökkenés, míg 2025. februárban ezek együttes összegénél kisebb mértékű növekedés volt megfigyelhető: összesen 127,8 milliárd forinttal csökkent tranzakciókból eredően az állomány.

A háztartások mindhárom hónapban növelték betéteik állományát, tranzakciós alapon összesen 798,1 milliárd forintos nettó betételhelyezés jellemezte a megfigyelt időszakot.

A nem pénzügyi vállalatok betétállománya 2024. decemberben és 2025. februárban nőtt, míg januárban csökkent tranzakciókból eredően, amely változások eredőjeként összesen 477,5 milliárd forintos nettó betételhelyezés történt ebben az időszakban.

9. ábra

A háztartások és a nem pénzügyi vállalatok hitel- és betéttranzakciói a szezonálisan nem igazított adatok alapján

Forrás: MNB.

Szintén 2025. április 2-án jelent meg a háztartási és a nem pénzügyi vállalati hitel- és betétkamatlábakról szóló havi tájékoztató.

A közzétett adatok szerint a vizsgált időszak (2024. december – 2025. február) alatt a háztartások által elhelyezett lekötött forintbetétek és éven belül lekötött eurobetétek átlagos kamatlábai csökkentek²⁹. A háztartásoknak nyújtott forint lakáscélú hitelek, valamint a személyi hitelek átlagos hitelköltség mutatója is mérséklődött a megfigyelt időszakban. A vizsgált negyedévben a babaváró hitelek új szerződéses összege 63,0 milliárd forint volt, valamint a 2025. januártól elérhető munkáshitelek új szerződéses összege 38,0 milliárd forintot tett ki.

A nem pénzügyi vállalati szektor esetében a lekötött forintbetétek és éven belül lekötött eurobetétek átlagos kamatlábai csökkentek az előző negyedévhez képest. A forinhhitelek átlagos kamatlába emelkedett, míg az eurohitelek esetében mérséklődés volt megfigyelhető a vizsgált időszakban.

HÁZTARTÁSOK HITELÁLLOMÁNYÁNAK ALAKULÁSA

2025. március 27-én jelent meg a háztartások hitelállományának alakulását 2024. IV. negyedéves vonatkozási idővel bezárólag bemutató negyedéves MNB tájékoztató. A publikációban interaktív formában is megjelenik a háztartási hitelállományok fizetési késedelem szerinti megbontása és az állományváltozás alakulása. A publikáció alapját a hitelügyletek egyes adataira vonatkozóan teljesítendő granulált adatszolgáltatás (a továbbiakban: HITREG) képezi, míg a hátralévő futamidőre és a szerződések darabszámára vonatkozó adatok aggregált statisztikából, a FINREP adatcsomag H3403 és SF07 tábláiban jelentett hitelintézeti adatok feldolgozásával kerülnek bemutatásra.

2024 IV. negyedévében a háztartási hitelek folyósítása és törlesztése is nőtt az előző negyedévhez képest. A tárgynegyedévi folyósítás 31,9 milliárd forinttal, azaz 3,9 százalékkal nőtt, míg a törlesztések összege 46,0 milliárd forinttal, azaz 9,0 százalékkal nőtt az előző negyedévhez képest. Míg a folyósítások esetében a forintban nyújtott piaci kamatozású és egyéb lakáshitelek képviselik a legnagyobb összeget, addig a törlesztéseken belül a forintban nyújtott személyi hitelek visszafizetése képviseli a legnagyobb részarányt.

2024. december végén a háztartási hitelek 1,3 százaléka volt 90 napon túli késedelemben, mely 0,1 százalékpont csökkenést jelent az előző negyedévhez képest.

FELÜGYELETI STATISZTIKA

Az MNB 2025. március 5-én interaktív formában publikálta a hitelintézetek összesített prudenciális adatait 2024. december 31-ig bemutató idősort. A publikáció 9 bankcsoport, 8 egyedi hitelintézet, 2 hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozás alá eső pénzügyi vállalkozás, valamint 9 fióktelep felügyeleti célú – hazai illetve nemzetközi szinten egységes – adatszolgáltatásán alapul. Az idősort interaktív grafikonok és sajtóközlemény egészíti ki, amelyek az általános információk mellett a mérlegösszetétel, jövedelmezőség, portfólióminőség, tőke megfelelés, likviditás témakörén belül mutatják be a főbb változásokat. Önálló témakört képvisel ezen publikációban a hitelintézetek egyedi szintű adataiból összeállított idősor, amely a hitelintézetek egyedi mérleg-, és eredménykimutatás adatait összesíti.

A szektor konszolidált mérlegfőösszege 2024. december 31-én – nem auditált adatok alapján – 98039 milliárd forintot tett ki, amely 3,8 százalékkal magasabb az előző negyedévinél, és 8,4 százalékkal haladja meg az egy évvel ezelőtti értéket. A banki mérlegekben a két legjelentősebb eszköztípus továbbra is a hitelek és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok. A forrásállomány több mint 3/4-ét továbbra is a betétek adták. A szektor szintű saját tőke az idegen források 12,7 százalékát tette ki 2024. év végén.

A hitelintézeti szektor 2024 során elért konszolidált szintű nettó eredménye 2007 milliárd forint volt. A kamateredmény növekedése 5,5 százalékos, a díj- és jutalékeredmény bővülése pedig 20,2 százalékos az előző évhez képest.

²⁹ A kamatláb ebben az elemzésben a teljes vizsgált időszakra vonatkozó átlagkamatlábát jelenti.

A prudenciális adatokat bemutató hitelintézeti idősor jelzi, hogy a teljes hitelállomány NPL-rátájának évek óta tartó csökkenési trendje kitartott, és a nemteljesítő állományok aránya 2024. IV. negyedév végére a teljes hitelállomány 2,3 százalékára szülyedt. Kedvező továbbá, hogy a hitelintézetek maradéktalanul teljesítették mind a tőke megfelelési, mind a likviditási követelményeket.

A fenti, „A hitelintézetek prudenciális adatai” című publikációval egyidőben több egyéb közzététel is megjelent. „A hitelintézeti szektor részletes adatai” címmel a 39 magyarországi hitelintézet tárgydíszaki összesített adatait tartalmazó táblázatok jelentek meg Eszköz, Kötelezettség, Saját tőke, Eredmény, Portfólióminőség, Tőke megfelelés, Egyéb témakörökben. „A vállalkozások hitelállományának alakulása” elnevezésű publikáció a hitelintézetek belföldi vállalkozói ügyfelei (nem pénzügyi vállalat és önálló vállalkozók) hitelportfóliójának alakulását mutatja be a változás jogcímének megfelelően, illetve forint-deviza bontásban, valamint KKV méret szerinti besorolások alapján.

Ezen túlmenően – a hitelintézeti publikációkkal azonos időpontban – megjelent a pénzügyi vállalkozások prudenciális adatait bemutató idősor is. A publikációk megjelentetését a hitelintézetek, pénzügyi vállalkozások adatszolgáltatási kötelezettségének megfelelő minőségű teljesítése teszi lehetővé, ennek elérése érdekében az adatminőség ellenőrzése kiemelt figyelmet kap minden negyedévben.

2025. első negyedévében kerültek feldolgozásra a hitelintézetek adatszolgáltatási folyamatait vizsgáló önértékelési kérdőívek, melyeket a 19/2022. MNB ajánlás alapján az intézmények 2024. december 31-ig küldtek meg az MNB részére.

A biztosítók 2024. IV. negyedéves prudenciális adatai és a kapcsolódó tájékoztató interaktív formában – 2025. március 6-án került publikálásra.

2024. IV. negyedév végén a biztosítóintézetek szerződésállománya csaknem elérte a 16 millió darabot, mely 6,5 százalékos növekedést jelent az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A szektor 2024. IV. negyedéves díjbevétele 412,8 milliárd forint volt, amely 14,8 százalékkal több, mint az előző évi érték. 2024. IV. negyedév végén a biztosítók által kezelt biztosítási szerződésekhez kapcsolódó eszközök (befektetések) állománya az előző negyedévhez képest 2,3 százalékkal növekedett. Továbbra is jellemző, hogy a biztosítók eszközkitettséget három kategória, az államkötvény (43,5 százalék), a befektetési jegyek (kollektív befektetési vállalkozások) (42,5 százalék) és a részvények (6,2 százalék) dominálják, hasonlóan az előző év azonos időszaki értékekhez. A biztosítók Szolvencia II értékelési elvei alapján számított tartalékai legnagyobb részét 2024. IV. negyedévben továbbra is az indexhez vagy befektetési egységekhez kötött életbiztosítások tartalékai teszik ki (66,7 százalék), növekedést mutatva az előző év azonos időszaki értékhez képest (63 százalék), míg az indexhez vagy befektetési egységekhez kötött életbiztosításokon kívüli életbiztosítások tartaléka az összes tartalék 18,3 százalékát adja, mely csökkenést jelez az előző év azonos időszaki értékhez viszonyítva (22,2 százalék). A nem-életbiztosítások tartalékainak aránya a 2023. IV. negyedévihez (14,8 százalék) képest 2024. IV. negyedévben minimális növekedést mutatva 15 százalékot ért el. A Szolvencia II kockázatalapú tőkekövetelmény szerinti, a szektor egészére az egyedi adatokból összesítve számított szavatolt tőke-feltöltöttségi szint 2024. IV. negyedévben 202 százalék, mely az előző év azonos időszakához képest 5,8 százalékpontos növekedést mutat, és továbbra is jóval meghaladja a prudenciálisan elvárt 150 százalékos követelményt.

Az MNB 2025. február 27-én publikálta a pénztárak 2024. IV. negyedéves adatokkal bővített idősorát és a kapcsolódó tájékoztatót interaktív formában.

Az önkéntes nyugdíjpénztárak által kezelt vagyon 2262,4 milliárd forintot tett ki 2024. IV. negyedév végén, mely 15,4 százalékos növekedést mutat az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az egészség- és önszegélyező pénztári intézménycsoport vagyona 14,4 százalékkal emelkedett 2023. IV. negyedév végéhez képest. Az előző év azonos időszakához viszonyítva az önkéntes nyugdíjpénztári tagok száma 0,1 százalékos, míg az egészség- és önszegélyező pénztári intézménycsoportba tartozó pénztárak taglétszáma 5,6 százalékos növekedést mutat.

A tőkepiaci folyamatokat bemutató befektetési szolgáltatók kereskedési adatairól szóló idősor – amely havi rendszerességgel kerül publikálásra – 2025. január, február és március hónapban is rendben megjelent a hónap 7. napján a publikációs naptárnak megfelelően, legutóbb a 2025. januári adatokat tartalmazóan. A 2025 januári megjelenéstől az adatokat 2023-ra visszamenőleg három új szempont szerinti bontásban is bemutatja a publikáció. A befektetési vállalkozások idősorainak negyedik negyedévre vonatkozó publikációja, amely a 2024. december végén működő 9 darab befektetési vállalkozás

mérleg, eredmény és szavatolótőke adatait tartalmazza, 2025. február 20-án vált elérhetővé. A befektetési alapok prudenciális adatai idősor – amely a felügyelt alapkezelők nettó eszközeinek összesített értékét mutatja be különböző bontásokban 2024 IV. negyedévére vonatkozóan – 2025. február 17-én jelent meg. Az idősorokhoz szöveges tájékoztató nem készült.

FIZETÉSIMÉRLEG-STATISZTIKÁK

2025. március 28-án először jelennek meg a 2024. IV. negyedéves fizetésimérleg- és a hozzá kapcsolódó állományi statisztikák. Az adatokban 2021 elejéig visszamenőleg van változás.

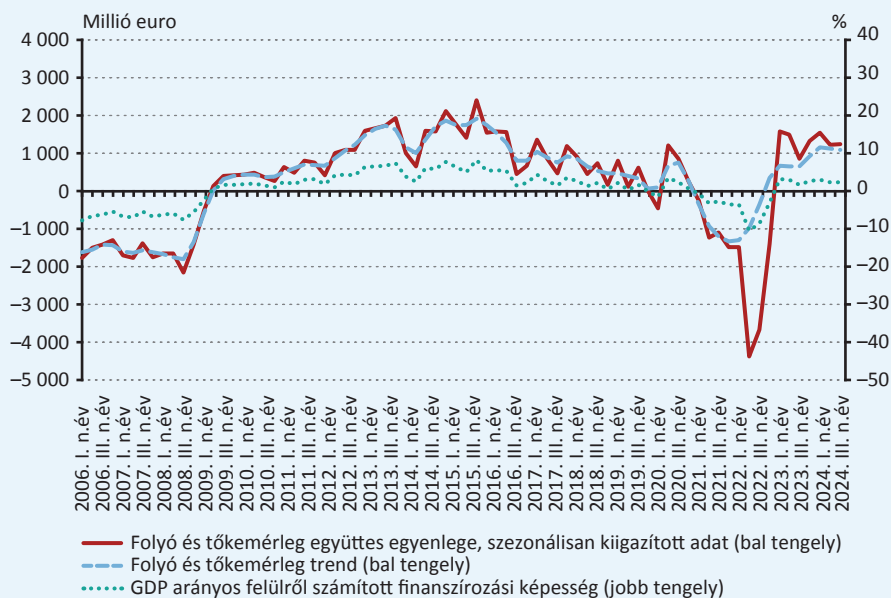
A külföldi közvetlentőke-befektetések Magyarországon állomány végső befektető országa szerinti bontásra most közöljük először a 2023 éves adatokat. 2025. márciustól az SCV nélküli közvetlentőke-befektetések külföldön (kifektetések) állományának a végső befektető országa szerinti kiegészítő bontását is publikáljuk, éves gyakorisággal.

2024. IV. negyedévben a külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség (a folyó fizetési mérleg és a tőkemérleg együttes egyenlege) 1242 millió euro volt a szezonális hatások kiszűrésével, a negyedéves GDP 2,4 százaléka. Szezonális kiigazítás nélkül az egyenleg értéke 83 millió euro volt. A folyó fizetési mérleg egyenlege 1 200 millió euro volt a szezonális hatásoktól megtisztítva, a kiigazítás nélküli egyenleg 109 millió euro volt. A tőkemérleg egyenlege szezonálisan igazítva 155 millió euro, kiigazítás nélkül -26 millió euro volt.

A nemzetgazdasági nettó külföldi adósságállomány – a közvetlentőke-befektetéseken belül elszámolt adósság nélkül – 2024. december végén 29216 millió euro volt, az éves GDP 14,2 százaléka. A nettó adósságállomány a tranzakciók 1453 millió eurós adósságnövelő, valamint az ártértékelődések és egyéb állományváltozások 951 millió eurós adósságcsökkentő hatásának következtében 502 millió euróval nőtt az előző negyedévhez végéhez képest.

10. ábra

A külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség millió euróban (bal tengely) és a negyedéves GDP arányában (jobb tengely)

Forrás: MNB.

PÉNZÜGYI SZÁMLÁK

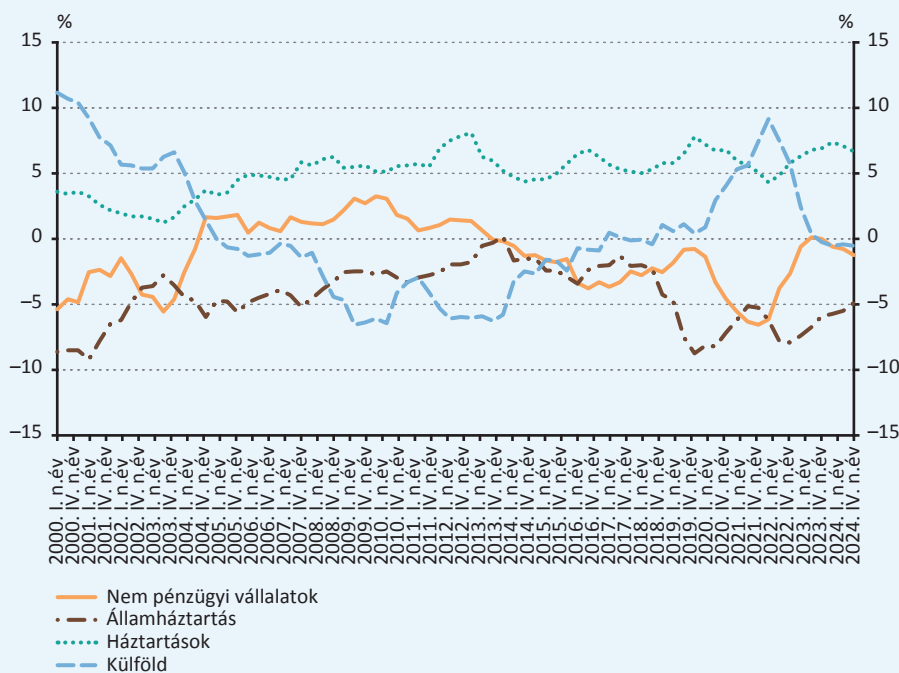
Az MNB 2025. április elsején jelentette meg a 2024. IV. negyedévére vonatkozó teljes körű pénzügyi számlákat. A publikációban egyrészt frissültek az államháztartási és a háztartási szektor előzetes pénzügyi számlákban (2025. februárban) közölt adatai, másrészt bemutatásra kerültek a pénzügyi és nem pénzügyi vállalatok, a nonprofit intézmények, valamint a külföld Magyarországgal kapcsolatos pénzügyi vagyonának főbb elemei és finanszírozási folyamatai.

Ennek alapján a pénzügyi számlákon megjelenő nettó finanszírozási képesség 2024-ben GDP arányosan a következő értékeket érte el: nem pénzügyi vállalatok -1,2 százalék (-998 milliárd forint), pénzügyi vállalatok -0,1 százalék (-75 milliárd forint), államháztartás -4,9 százalék (-4022 milliárd forint), háztartások 6,6 százalék (5417 milliárd forint), háztartásokat segítő nonprofit intézmények 0,1 százalék (106 milliárd forint), külföld -0,5 százalék (-428 milliárd forint).

Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a GDP 73,5 százalékát érte el 2024 IV. negyedévének végén (59875 milliárd forintot).

11. ábra

A fő szektorok nettó finanszírozási képessége a GDP arányában (utolsó négy negyedév egyenlege/utolsó négy negyedév GDP-je)

Forrás: MNB.

A teljes körű pénzügyi számlák összeállításával egyidejűleg a Központi Statisztikai Hivatal a Nemzetgazdasági Minisztériummal és az MNB-vel együttműködve elkészítette, és 2025. március 31-én kiküldte az Európai Bizottság számára Magyarország EDP-jelentését, amely az államháztartás hiányára és adósságára vonatkozó fő statisztikai mutatókat tartalmazza az elmúlt 4 évre vonatkozóan. Az intézmények közötti munkamegosztás alapján az MNB az államháztartás pénzügyi vagyonával, az államadóssággal és az államháztartás finanszírozásával kapcsolatos adatösszeállítást és adatszolgáltatást végzi a pénzügyiszámla-statisztika keretében.

IDŐKÖZI JELENTÉS

2025. április 30.

Nyomda: Prospektus Kft.

8200 Veszprém, Tartu u. 6.

mnb.hu

©MAGYAR NEMZETI BANK

1054 BUDAPEST, SZABADSÁG TÉR 8-9.